

Chronika

ut ollen un nieen Tiden.

...
Lüstige

Plattdütske Rimsels

von

Franz Giese,

Schrifer von „Frans Essink“, „Moder Essink“, „Mönstersk Stilleöwen“, „Gedichte“ u. s. w.

Münster i. W., 1883.

Selbstverlag des Verfassers.

V 4X 3601 L2

Mönsterske Chronika

ut ollen un nieen Tiden.

Lüstige

Plattdütske Rimsels

von

Franz Giese,

Schrifer von „Frans Essink“, „Moder Essink“, „Mönstersk
Stilliäwen“, „Gedichte“ u. s. w.

Münster i. W., 1883.

Selbstverlag des Verfassers.

▽ 4 X 3601 L2

Borrede.

Die folgenden Plattdeutschen Verse vertreten von Anfang bis zu Ende die harmlose Richtung der humoristischen, niederdeutschen Muse. In der Erkenntniß, daß nur auf diesem Wege Bleibendes geschaffen werden kann, habe ich auch in meinen früheren Arbeiten jedes Persönliche, jedes irgend eine Anschaung und Überzeugung Verlebende vermieden. Stellen, welche dem zu widersprechen schienen, waren nicht meiner Feder entslossen. Eine andere Hand hatte sie dem betr. Buche einverleibt, nicht zum Vortheile desselben. Ich habe später Gelegenheit gehabt, kennen zu lernen, daß dieselbe Hand außer persönlichen Gegnern auch Freunde in der rücksichtlosesten Weise zu kränken geneigt ist.

Wer das innige, gemüthstiefe Leben unserer Münsterschen Altvordern, ihr patriarchalisch Verhältniß zu Regierung und Geistlichkeit — unter dem Krummstäbe war, von einer Periode abgesehen, nirgends so gut leben wie in Münster und Münsterland! — aus Geschichte und Tradition

kennen gelernt hat, wird in meinen einschlagenden Darstellungen die richtige Färbung hoffentlich nicht vermissen. Ich denke, es weht im Großen und Ganzen darin derselbe Geist, wie in den betreffenden Parthieen aus Grimm'e's Werken.

Mein Büchlein pocht lediglich an den Thüren meiner engeren Landsleute an, ist sich aber wohl bewußt, daß dieselben in nicht geringer Anzahl auch außerhalb Münsterlands ihre Wohnsiße aufgeschlagen haben. Sollte es auch von anderer Seite freundlich herein gerufen werden, so folgt es dem Wunsche mit doppeltem Danke.

Mein größter Lohn wird immer sein, wenn es heißt: In diesen Versen tritt uns durch den Verfasser sein Volksstamm entgegen, dessen echter und treuer Sohn jener ist.

Münster in Westfalen, März 1883.

Franz Giese.

De Schinkensendung to'r rechten Tid.

De Landraod waor en ollen Mann,
He dei un kek boll nix mehr an,
Boll alle sine Landraodsſaken
Moß em de Sekretarius maken.
De Mann, de hadd' nu wull viel Last,
De Tid, de wuor te kuort em fast,
Doch hadde van sin Doen de Här
Auf annersitns viel Pläseer.
He konn nao Wunske kommandeeren,
Konn jeden Amtmann Moras lehren,
Erkennde kinen Meester an,
Fürwaehr, allmächtig waor de Mann.
Wu konn man jeden Amtmann seih'n
Vüör em sik nigen un sik dreih'n,
„Herr Kreisssekretär“, so konn von vüören
Un achter man se kuren häören.
Für Buren un vüör Büörgerslüde
Waor he auf wahne von Bedüde,
Wu konn he ehr Gefallens doen,
Wu konn he ehr in Wiäge staohn.

Doch nich alleene üm de Ehr'
 Gonk't ussen Här Kreissekretär.
 Von Ehre kann de Pott nich kroken
 Dao kann man nich es Holt von stuken.
 Sin Inkuem' waor nich all te graut,
 Siewenhundert Daler hadd' he blaut,
 Daoto ne Frau un dann nich minner
 En Tröppken unertrockne Kinner.

Son Landraod iss en haugen Hären,
 Den kann man fine Wuorft verehren,
 Te iätten nimmt he nir un drincken,
 Sölwst Win nich un Westfölsken Schinken.
 Doch anners waor'n, un dat tom Glück,
 Bi ussen Sekretär de Brük.
 Dao leit sik noch bi Tiden stüren
 Un en vernünftig Wäddken kuren.
 Well neim et üewel em auf, dat
 He nich de schöne Tid vergatt,
 Wao he noch hier in Mönster weer
 Wachtmeester bi de Kürasseer'?

So kann man faken bi em seih'n
 Dat Wunnerbaorlifste gescheih'n.
 Hadd' em son Schult' an't Hiärt wat leggt,
 Un aadig dann Adjüskes seggt,
 Un aadig auf dat Händken giewen,
 Dann waor wull Hexerie bedriewen.
 „Wat“, reip de Här, „sin ik denn daor,
 „Wat iss de rechte Just mir swaor,

„En grieslik Dir iß doch son Buer,
 „De drückt füörwaehr doch all te stuer,
 „Ik mott an't Fenster gaohn un seih'n
 „Of daa kin Unglück iß gescheih'n.
 Man keek he dann recht nipen to,
 Marjo, wat wuor de Här nich froh,
 Drei Daler laggen, Prüßk Kourant,
 Dao fast un blank in sine Hand!
 De Schult' hadd' doch nir daohn un seggt,
 Wat giegen Ordnung währ un Recht,
 „Düörstiäkerie kann dat nich sin,
 „Genog, de Dalers, de sind min!

De Frau, wu konn't auf anners sin?
 Trock met ehr Mann desölwé Lin'.
 Ehr Küeksken waor so recht geliägen
 Füör allrand Gau' un Gottessiägen.
 De Sekretär waor aislit tamm,
 Wenn man ut't Küeksken to em quamm,
 Doch quamm man richtweg von de Straot,
 Waor wild un groff he aohne Maot.
 Wu honk't un stonn di't, stump te dull,
 In Küeke un in Keller vull!
 Dao hongen Hasen, Höhner, Schinken,
 Dao stonn die allrand Gueds te drinken,
 Dao hongen Würfst von Mett un Blod,
 Dao stonn di mannigen Suckerhod.
 De Eier konn kin Menske tellen,
 Un leggen konn man kum un stellen
 De Tuten, wao de backten Beeren

Un Prumen in un Kaffee weerent.
 Fürörwaohr, et quamm di dao tehaup
 Mehr, es up mannigen Utverkaup.

Verstaohn wär' ji mi nu up Stell,
 Wenn ik en Dönen ju vertell.

En Amtmann waor der, dick und stramm,
 Den es ne Krankheit üöwerquamm.
 He waor so luring es en Rüen
 Un met de Arbeid wullt nich tüen.
 Twaorns hadd he an den Landraod schriewen,
 Doch hadd' man, scheen et, nix drup giewen.
 All Dage quamm en Monitum,
 Man namm de Sak verdüwelt krumm.
 Vertwiweld sprunk he ut den Stuowen,
 Leip in de Unnerbuix nao buowen. —
 Nu lustert up, dat waohr un wiss
 Ne floke Frau en Siägen iss.
 „Wat," reip se, „Amtmann wuž du sin,
 „Un düsse Sake mäk di Pin?
 „Du büž jä es en Kind so daor,
 „Un't iß doch allens klipp un flaor.
 „Wat hest te schrein, te ropen denn?
 „En Schinken mott dao eenfach hen!

So hett de Amtmanns' seggt un daohn,
 Un alls iß gued un prächtig gaohn.
 De Amtmann hett in't Bedd' sit leggt,
 Drei Wiäken fine Käute weggt.

Un es nu wier gesund de Mann,
 Quamm wier en Breef ut an:
 „West wäör in düsse leste Tid
 „Doch allto angestrengt sin Flit.
 „He jöll't lück sächter laoten gaohn,
 „Bi sowat könn kin Mensch bestaohn,
 „Un men von Tid to Tid son dicken
 „Bericht wier es den lesten schicken.

De niee Pastor.

In B , waovon in alle Welt
 De düllsten Streiche man vertelt,
 Dao iss — ik heff' et gistern höört —
 Auf düsse wahne Tog passiert.
 En nieen Pastor quamm in de Stadt,
 In den viel Drift' un Liäwen fatt,
 De sit an't Western gaff up Stunn',
 Wao he wat uttebiättern funn.
 Un hummert gaff't un dusend Saken,
 De all' sit leiten biätter maken.
 De Kösster — waor't nich stump te dull? —
 Satt alltid bi de Füeselpull.
 De Juffer dei nix leiwer driiven
 Es lutter Leimesbreeffes schriiven.
 De Här Kaplaon spield' up't Klaveer,
 En Jäger waor de anner Här.
 Magister, statts de Junks te lähren,

Holt Old- un Baiersk Beer in Ehren,
 Quamm in de Schole oft in Slaop,
 Un jedder Junge bleef en Schaop.
 Di Kiärke wuord' nich hiägt un plägt,
 Drei Jaohre wass se all nich siägt,
 De Wind peep düör kaputte Ruten,
 Un äösig waor se auf von buten.
 In'n Kiärkenwüörstand satten Kunnen,
 De alle Wiärt' tehaup sik funnen,
 Un, statts de Kiärke te beraoden,
 Dat Geld verdei'n in Beer un Braoden.
 Dat Singen, wat de Lüde dei'n,
 Waor mehr en Bölk en en Schrein;
 De Wichter quilden un de Wiwer
 Es Geise, wenn se kuemt in Iwer,
 Un alles waor ut Rand un Band
 Es niärns in't ganze Mönsterland.

Marjo, wat siägde de Pastor
 Dat ganze utevwählde Chor!
 Wu fwunk, met Grossheit un Finessen,
 He sinen mächt'gen Heidebessen!
 Den Köster sine Fueselpull
 Wuord' nu von anner' Saken voll,
 Se fluog, met en gewölt'gen Plump,
 Deip in den deipsten Aftrittskump;
 In Acht un Bann quamm jede Wäth,
 Well em nich ut de Husdüör smeet.
 De Juffer leit dat Breeflesschriwen
 Ut guede Grünn' jezunner hliwen,

En Breesken kreeg de olle Hack',
 Wat se nich achter't Speigel stac.
 Den Här Kaplaon sunk düör de Düör
 De Här Pastor en Leedken vüör,
 Wu fluog dao, heste mi nich kennt,
 De Diekel up dat Instrument.
 Den annern Hären wull dat Knallen
 In Kämp' im Büß' nich mehr gefallen,
 Sit eenes Dages bi den Damm
 Pastor em in de Möte quamm.
 Magister quamm nich mehr in Slaop,
 Nich alls, wat Schaop waor, bleef mehr Schaop,
 Besonners, dao di, graut un swank,
 Ne Biärkenrode quamm in Gant.
 Wu wuord de Kiärke schön un rein,
 Ne, sowat hadd' kin Mensk noch seihn;
 Dat waor en Wissken un en Fiägen,
 En Dreck herut un Schite Driägen;
 De Köster sweetete es dull,
 Un alles aohne Fueselpull';
 De Bessenstiel in sine Hand
 Harr em all Swill un Blaosen brannt,
 Doch leiger war noch, stramm un swatt,
 De Bessen, de derachter satt,
 Un gans verdüwelt lubietsk feef,
 Wenn he ut alle Macht nich streef.
 De Kiärkenvüörstand dei dat Raoden
 Nu aohne Beer un aohne Braoden,
 Statts düsse satt es Präsedent
 De Här Pastor an Diskesend';

De Sake gonk so, es se moss,
 Un alle danzden, wu he bloß.
 Dat Singen wuord' di so maneerlik,
 Te lustern waor et an pläseerlik —
 Kuort, Sinn freeg alles un Verstand
 Es niärns in't ganze Mönsterland.

Nu, Lüde, lustert up un häört
 Wat düssen Hären iß passeert.
 He hett gewöltig drüöwer lacht,
 Un fölwst de Sak' mi hemmerbracht.
 „Ik gonk,“ vertell he, „auf bi Buren
 Un Büörger manks herüm te luren,
 Namm se, wao't naud dei, in de Maf',
 Un stellde richtig männige Sak'.
 So funn ik es up eene Tour
 Son ollen, rappelköpfken Bur,
 En queden Christ in sunst'ge Saken,
 Men denk', he konn dat Krüz nich maken.
 Wat, segg' ik, treffst man hier te Lann'
 Di Türk'en noch un Heiden an?
 Di will wi gründlik es bekehren
 Un ut en Kästen Moras lehren.
 Giks moss he met nao de Pastraot'
 Un lehren aohne Unnerlaot.
 Twee Stunnen hadd'k em in de Maf',
 Un richtig, dao, dao gonk de Sak',
 Es Heide, segg' ik, quammst du an,
 Es Christ nu geihst du, leewe Mann;
 In Sweet hest du mi düftig bracht,

Men daa wädd wider nich an dacht.
 If will nich Laun, nich Dank, nich Siägen,
 Gaoh to, un bliw' up gueden Wiägen.

Gued vettein Dage waor dütt her,
 If dach all an den Buer nich mehr,
 Dao, denk' di, met ne melke Koh
 Kümmp he up de Pastraote to.
 He sölwer hadd' dat Dir an't Stric^t,
 Janbänd dreef achter an dat Blick
 — En Jung' von acht bes niegen Jaohr',
 De klöker es de Olle waor —
 Büör't Hus maakt se en Pääösk'en Rast,
 Dann hölt de Jung' de Line fast,
 De Olle owwer stigg nao buowen,
 Kloppt an de Düör von minen Stuowen,
 If rop' „Herein“ un, denk', de Mann
 Mellst es Präsent de Koh mi an.
 „Ne“, segg he, „Här, well dat mi daohn,
 De dräff nich unbelaunt mi gaohn,
 Füör sonnen Denst kümmp em ne Koh,
 Jau, sölwst en Öffen quaim em to;
 Un wär' if hier de Koh nich quit,
 Sin Unfrönn' wi up Liäwenstid.“ —
 De Sak' waor mi wull nich nao Sinn,
 Doch wüss if nich waor ut noch in.
 If dei em endliks den Gefall'
 Un sagg: „Dann stells se in den Stall;
 Doch doe derfüör mi dat Pläseer:
 Un mak dat Krüz mi noch es vüör.“

De Buer, de stonn un wuord' verliägen.
 „Du kannst di," segg ik, „doch noch siägnen?“
 Dao fink he denn gans lempen an:
 „Im Namen“ — „wieder, wieder, Mann!“ —
 „Des Vaters und des heiligen Geistes.“ —
 „Wat," rop' ik haudütsk, „also heißt es?!
 Das klingt ja bald wie Spott und Hohn,
 Wo bleibt mein Lieber, denn der Sohn?“ —
 Dao fik he mi verbistert an,
 So, es son Buer men kiken kann,
 Un segg: „De Suon, min leive Här,
 De steit je met de Koh vüör de Düör!“

De Bux von Bändken von Gaolen.

Biel häört von Bändken man von Gaolen,
 Sin Leigen, Puchen un sin Praohlen,
 Dat unner'n Bischofsrock de Mann
 Alstid en Kürasch hadde an,
 Un dat he west iß in de Daod
 Biel weiniger Bischof es Soldaot.
 Wu hett he Mönster Moras lehrt,
 De halwe Stadt soll massakreert
 Un, es nix anners holpen hett,
 Se bes tom Hals in Water sett't.
 Härr man nich makt de Paoten uoppen,
 Dann wäör de ganze Stadt versuoppen,
 Un metsuoppen wäörn wi all,
 De nu der laupt, in düssen Fall.

Dat Bändken quam̄ di manks deran
 Mit ganze seßtigduend Mann;
 Füör daotemaol waor dat en Haupen,
 Un alle Finde gongen laupen.

Wu haud' he Holland up de Snut',
 Sölwst de Franzosen rietten ut,
 Un üöwerall, so nao es vüör,
 Satt' Bändken finen Willen düör.

Respekt, segg ik, füör sonnen Mann,
 Wenn man auf alls nich luowen kann;
 Füör sine Tid waor Bändken jüss,
 Wat Bismarck hüt'ges Dages iss:
 En Mann, de nie vergiewens sprecht
 Un alls, wat sik nich bögg, terbrecht.

Doch still dervon, daò ik den Jux
 Vertellen will von Bändkens Bux',
 De, es de Chronika uss lehrt,
 Jüst vüör tweehunnert Jaohr' passeert.
 Ik heff de Buxe sölwer seihn,
 Se waor es nie, ganz heel un rein,
 In't Ständehus vüör sielen Jaohr',
 Es Diözesan-Utstellunk waor.
 Dat Hiärt hett mi in Linwe lacht,
 In minen Sinn daò heff ik dacht:
 An düsse Buxe kann man seihn:
 Nix Gueds fall umbelaunt gescheihn. —

In't Kiärspel Roxel liäwd' en Buer,
 En rechten Twiässfahm von Natur,

De manks unniüesel dullereerde
 Un Frau un Kinner kujeneerde.
 Drei Jungen's hadd' he un een Wicht;
 De Dän' waor schön von Angesicht;
 Se waor di wassen drall un slank,
 Met Äugskes blao un glau un blank;
 De ganze Kopp vull flässne Haor',
 Wao jede Haor en Löckskēn waor;
 Dat Fell so witt, de Bäckskes raud,
 Sölwst Füst' un Höte nich te graut;
 Kuortüm, von Lüebettken Dohr
 Härr sin se konnt de Ankemoer.
 Füst achtein Jaohr' waor Drüksken old
 Un frieen wull se met Gewolt.
 Ehr Hiärtken häörd' ehr nich mehr to,
 Dat häörd' en Jungen, gued un froh,
 De sit seß Monat' Förster wääör
 Gient in en Busk, de Bändken häör.
 He dei sin Arbeid gans met Schick,
 Bänd holl up em en mächtig Stück,
 Hädd' auf kin Steen in Weg em smietten,
 Hädd' he men von dat Frieen wietten.
 Men denkt ju düffen Jaomer an:
 Dat Wicht sin Ba'er, de dulle Mann,
 Bleef fast un stramm verup bestaohn:
 Sin Drüksken soll in't Klauster gaohn.
 Beslank brogg von de Frierie
 Kin Mensk en Stiärwenswaod em bi,
 Doch eenes Dags, es bi de Gef
 Giärd Drüksken küssede sot un weet,

Stonn tom Malhör de olle Buer
 Jüst achter'n Mestfall uppe Luer.
 He sprunk der faots up to es wahn
 — Für Schrecken freihden Hohn un Hahn —
 Un trock met Schimpfen um Gebrus
 Dat Wichtken bi de Kladden in't Hus.
 Desölvwe Stunn' noch spann he an
 Un föhr dat aame Drüfsken dann
 Nao't Klauster, wao de würd'ge Moer
 Verwandt wass met sin Vadersbroer.
 „So“, sagg he, „düsse wiälge Däne
 Heff ik es Ba'er von Hiärtan gäne,
 Doch kann ik sölwer ehr nich stüren,
 Se fleit mi üöwer Tun un Müren.
 Niem' ji de Dän' es in de Mate,
 Denn ji verstaoh't ju up de Sake,
 Un suorgt düör Arbeid un Gebett
 Dat se en düftig Nünken mädd.
 Zu Schaden fall dat jüst nich sin —
 If slachte neigstens en fett Swin.

Dao satt se nu, de aame Dän',
 Wu saog se Busk un Wiss' so gän',
 Nu saog se men denakde Wand,
 Un och! kin Giärd wass bi de Hand.
 De Thraonen fluotten up ehr Kleed,
 Se waor rein nix es Hiärtensleed.
 Up eemaol geiht de Düöre up,
 De würd'ge Moder met son Swupp
 Smitt ehr ne Bux innen Schaut,

Dat Drüfsken wädd vüör Schreden raud.

"So," segg se, "du versteihst te neih'n,
Un düsse Buxé will ik seihn,
Eh' noch twee Stunnen gaoht in't Land,
Wierflickt un stoppt an't Ächterpant.
Dat Neihtüg steiht dao unner't Bedd',
Do' dine Arbeid gau un nett."

Dao röpp nu manniger wull: „Hoho!"

Doch gans natürlif gonk et to,
In olle Tid spielt min Gedicht,
Dao gonk et einfach to un flicht.
In Mönster un in Mönsterland
Waor Stolt un Haufahrt unbekannt.
Finkeiserie de sollen lehren
Wi erst von usse nieen Hären.
Hadd' dao an West' of Bux' of Rock
En geislik Här en Riet of Lock,
Dann schickd' he to de neigsten Nunnen,
De all de rechte Hölpe funnen.
Auf düsse Nümkes deien dat,
Wao Drüfsken nu in't Klauster satt,
Un Drüfsken harr fürd' düsse Kehr
Ne gans gewöltig graute Ehr':
De Buxé, de se stoppd' un flickde,
An eene Sit' gans nie voll stückde,
De Buxé häörde — aohne Praohlen —
Den Fürst und Bischof Bänd van Gaolen.
Zwee Stünkes de sind voll vüörbi
Bi sonne wahne Flickerie.

Doch gau gonk't Drüksken von de Hand.
 Es nu wier heel dat Ächterpant,
 Dao sitt dat leiwe, söte Kind
 Un drömt un simoleert un finnt.
 Se denkt an ehren leiwen Giärd,
 Un dat nich brecht dat aame Hiärt,
 Treckt s'ut ehr Tasch den lesten Breef
 Den he ehr gestern Muorgen schreef.
 Se lest un lest en wier von vüör,
 Dao loss' up eemaol geiht de Düör,
 De würd'ge Moder trett herin
 Un Drük', vüör Schrecken half von Sinn,
 Steckt di — füörwahren nicht tom Jux —
 Den Breef in Bändken sine Bux.

De Olle harr tom Glück nix seihn,
 Süß könn' de Sat sik anners dreihn;
 Se nimmt de Bux', bekit se sik
 Un finnt de Arbeid gans nao Schick.
 Dann geit s'un tein Minuten later
 — Es slog jüst seß in Löwerwater —
 Sitt usse Bänd wier voller Jux
 In de bequeme, schöne Bux.

Wenn he in düsse Buxe satt,
 Dann waor he garnich streng' un hatt,
 Dann waor he üörndlif gued un weef,
 En Mann, de uppen Engel gleef.
 Dat iss nich luogen, dat iss waohr,
 Un auf de Grund iss klipp un flaor:

Wenn mi es Rock of Buxē knipp,
 Iss gliks de guede Lune wipp,
 Un, daō de Mensch en leighaft Dir,
 Knip' ik dann anner' Lüde wier.

Nu stac̄ he in de Tas̄ de Hand:
 En Breef? wao bleef denn min Verstand?
 Mott' ik de Tas̄ mit Breewe spicken?
 Un dann de Bux' de Nünkkes schicken?
 Wat Grauts wädd daō doch wull nich staohn,
 Süß hädd' ik in de Nietteln daohn,
 Sind se auf hillig düör un düör,
 Se sind doch Fraulü' nao es vüör.

So lass he Giärdken sinen Breef,
 Wao usse Jung' uprichtig schreef
 Von Vader sine eegnen Mucken,
 Wat alls se hädden uptepucken,
 Doch dat füör sonne trüe Leiw'
 Iss Härgott auf sin' Siägen geif,
 Un dat he up den Bischof reit,
 In den dat beste Hiärt doch steik.
 He fluot: Laot du dat Dink sin Laup,
 Dat Bändken brenkt iss noch tehaup.

Daō sprunk de Bischof in de Höcht':
 De Jung' hett waohr un richtig seggt,
 Mag Bändken Fraulü' auf nich liden,
 He döt en Inseihns doch bi Tiden,
 He mäkt auf, dat et men so knallt,
 Dat muorn ji von de Kanzel fallt.

So hett de Bischof seggt und daohn,
 Un alls iss gued un prächtig gaohn,
 Son Fest hett Roxel nonnich seihn,
 En Lüden waor't, en Blomenstrein,
 De Brüdigam un sine Brud
 De wuorn von Bändken sölwer trut.
 Wu gonk't auf up de Hochtid her,
 Dao drunken Fätte se vull Beer,
 Un liäwen leit to dusend Maolen
 Man Fürst und Bischof Bänd van Gaolen.
 In olle Schriften iss et schriewen,
 En Steen fallt in de Kiärke giewen,
 Wao Dag un Stunn' te liäsen sind,
 Tor Frei' von Kind un Kindeskind.

Gent omwer, gleim' ic, iss nich recht
 — En Buer in Roxel hett mi't seggt —
 Dat Bändken sölwer bes teleßt
 Es Gast wäör up de Hochtid west.
 Un es de Lust so recht in Ganß,
 Härr he sik ümdreilht gau un swank
 Un seggt: „Nog kenn ji mi von vüören,
 Ji sollt mi so auf kennen lehren:
 Terecht quamm düsse Chestand
 Alleene — düör min Ächterpant.“

De olle Buer un de olle Blücher.

Wenn hüt'ges Dages son Offseer
 Strunzeert di unner'n Buogen her,
 Dann iß he aadig, nett un fin,
 Un mäkt nich Buer, nich Büörger Pin.
 He geiht nich breeder, es he mott,
 Nu geiht he hü, nu geiht he hott,
 Löpp kinen Mensken vüör de Snut',
 Geiht men, wenn't müeglik iß, likut.
 Füörwaehr, man könn von düsse Hären
 Biel Guedes un viel Nettos lehren,
 Ik kennde mannigen Referendaor,
 De nich es half so aadig waor.
 Sölvst Jungens von't Gymnasium,
 De doch noch aislif grön und dummi,
 Maft bi't Spazeeren unner'n Buogen
 En annern Mensken oft viel Suorgen.
 Se dot, es wenn de Buogen weer
 Men gans alleen füör ehr Pläseer,
 Un kuemt der an in ganze Haupen,
 Üm anner' Lüde ümtelaupen.
 Man weet sit oft nich anners Raod
 Es unner'n Buogen weg up Straot.
 Wenn Jugend auf fin' Düege hett,
 So finn' ik dat doch garnich nett,
 Un segg' et uoppen, nimmt auf krumm
 Min Kürren dat Gymnasium.

Büör achzig Jaohr', so iß mi lehrt,
 Dao waor et grade ümgefehrt.
 De Jungens, lutter Mönsterkinner,
 Un alle gued katholik nich minner,
 De hollen uppen Haor in Ehren,
 Wat se dat Oller schüllig wäören.
 Quamm ne Respektsperson heran,
 Weg gongen s'unner'n Buogen dann,
 Un nammen den Studentenhod
 Herunner deip bes uppen Fot.

Jüst ümgefehrt de Saken weerent
 Met Fjähnrich' un auf met Offseeren.
 Verliedden wass noch men een Jaohr
 Dat Stadt un Land hier Prüßisk waor.
 Hier mogg man — in de ersten Tiden —
 De Prüssen garnich gäne liden.
 De Sake hadde mannigen Grund,
 Temaol de „Junkers“ dreewen't bunt.
 Dat Hauptkapitel von ehr Driwen
 Könn owver usse Buogen schriewen.
 Erst keeken jede Büörgerwicht
 Se frech un driste in't Gesicht,
 Un dann verlangden s'noch derbi
 Für sit den ganzen Buogen fri,
 Un dreewen, riagn' et auf met Maoten,
 Dat Wichtken midden up de Straoten.
 Dat Spitt, wat se an Site drüögen,
 Dat waor so rechte maft tom Fjägen,
 Et waor di holl noch eff so lank,

Es wu se hüt'ges Dags in Gant.
 Dat Dir hont an en langen Reimen,
 Un wenn ehr Lü' entiegen quaimen,
 Dann hollen se, so lant et wäör,
 Dat wahne Dink gans in de Quiär.
 Een Käl, een Spitt namm soviel Rum,
 Büörbigaohn konn en twedden kum,
 Un wull he't, bauz, freeg he en Staut,
 Dat sine Aohmpip' quam in Naud.
 Min Besva'er hett mi't sölwer seggt,
 Den habbt s'es in de Gauske leggt.
 De ollen Lüde sölwst un stiwen,
 De leeden düör dütt wahne Driwen,
 Of Mann of Frau, of Buer of Büörger
 Se deien ehr alles an tom Järgen.
 Manch Va'er un Morder freeg en Schupp,
 Se stonnen nich alleen wier up.

Tom Hauen kuemmen wäör't un Slaohn,
 Hädd' een Mann hier nich Inseihns daohn,
 De üpperste, de eenz'ge Mann,
 Von den man Gueds men seggen kann.
 Wull tradd' in Mecklenbuorg-Swerin
 In't Liäwen he un Kriegsdienst in,
 Doch harr den Prüß'ken Rock tom Siägen
 Von't Land he lange un all driägen.
 Wu hett he noch füör alle Welt
 Sik later uppen Löchter stellt,
 Dat Jans un Klaos un Allemann
 Den Mann bi Namen nennen kann,

Dat jeder weet, waovon ik für',
 Up wecken ik jezunner tür:
 De olle Blücher, Generael
 Up't Slott in Mönster daotemaol.

Ik segg' ju, Junks, dat waor en käl!
 Wu ik de Wäör' auf sett' un wähl',
 Ik frig' kin enzigstes te Stann',
 Wat gued nog wäör fürr düffen Mann!
 So frisk un klaor von Angesicht,
 De blauen Augen es en Licht,
 De hange Stän', de faste Mund,
 Uprichtig deip ut Hiärtensgrund,
 Fürr jede Sak' dat rechte Waod,
 Von Kopp to Föten en Soldaot,
 Von Hiärtens weeker es en Kind,
 Doch fast, es Staohl un ISEN sind,
 Recht un gerecht fürr jedermann
 Un Rang un Stand nich fielen an,
 Gott sit in Gottesfurcht ergiewen,
 Doch vüör en Mensken nümmer biewen,
 En Mann, de Anseihn un Respekt
 So gans von sölwer sit erweckt,
 Un doch, wu't een' men giewen fann,
 En gans gemeinen, slichten Mann.

Den Blücher hadden alle leif,
 He waor de gröttste Hiärtensdeif,
 Met Mann un Frau up uoppen Straot'
 Kürd' oft he en vertrulik Waod.

En jeder wußt: dat ißt de Mann,
 De helpen will un helpen kann,
 Kürt he auf jüst kin Mönstersk Platt,
 He ißt en Mann füör usse Stadt.
 Wao't ful waor, waor he nümmert ful,
 He namm füörwaohr kin Blatt füör't Mul,
 Man saog en oft gehörig siägen
 De Härkes met de langen Diägen,
 Un von de Sort' ißt auf dat Stück,
 Wat ik vertell' nu up gued Glück.

An eenen schönen Gunstagmuorgen
 Gonk es en Bürken unner'n Buogen,
 En Mann so giegen seßtig Jaohr',
 En bietken krumm, un gris von Haor.
 En Küörfsken drog he rein un nett,
 Met Gier, Buotter söt un fett.
 Man keek en met Bergnögen an,
 Den gueden, üörbeln, ollen Mann.
 Bekennid' un unbekenne Lü'
 Sagg he Gunniorrn so nett un trü,
 Un waor wat Hauges uppen Draff,
 Namm aadig he de Kippe af.
 He gonk di jüst vüör Efters Hus,
 Dao quamm di, üörndlif met Gebrus,
 Son Junker met son langen Diägen
 Gans obsternäotsk deran te siägen.
 Dat Bürken quamm di voll in Schrecken,
 He wull all sine Müske trecken,
 Dao frigg he, hauß, en mächt'gen Staut,

Blifff up de Pinne men met Naud.
 Dat Küörfsken flügg an Esters Laden,
 De Eier kuemt boll all te Schaden,
 Un daobi krigg he to Gehäör
 Von Fliegel wat un so noch mehr.
 De guede Mann waor gans verweert,
 Dat waor'm sin Liäwdag nich passeert!
 Up eemaol, es Trumpettenblaosen,
 Häört he en Dullereer'n und Raosen,
 He sik sik üm, un stif un stramm
 Steiht daa sin Junker un gans tamm.
 Un vüör em steiht en grauten Hären
 Met Augen, de gans flemmig wären,
 Un fuchelt di met Hänn' un Föt',
 Un wat he segg, dat lütt nich söt.
 Naar Hod, Kamjol im sunst'gen Schin
 Moß he wat aisslik Büörneims sin.
 De Buer denkt: de hett een' in Timpen,
 Süß könn' man nich so grieslik schimpen,
 He slif gans finnig sik derachter
 Un segg: „Nu, Här, en bietken sachter!
 De Schad' iß eemaol nu gescheihn,
 Graut iß he nich, wenn auf nich klein.“
 „Ah,“ segg de Här un sik en an,
 „Da ist er ja, der wackre Mann.
 Die Jugend soll dem Alter ehren,
 Un dieser thut sich so gebären!
 Doch ihn, ihn soll sein Recht geschehn,
 Stramm soll der Junker für ihm stehn,
 Un das so lang in einen Zug

Bis er ihn sagt: nu ist's genug."
 Min Junfer also vüör den Buer
 Sett sik in rechte Positür,
 An't graute Spitt de linke Hand,
 De rechte an den Müskenrand,
 De Beene fast un stramm bi'n'een,
 Men gans nao buten staohnt de Tehn',
 Un daobi sik he stramm un richt
 Den ollen Buer in't Angesicht.
 Sowat kann wull füör eene Kehr
 En Mensken maken graut Pläseer,
 Un sölwst en Buerßmann föllt sik ehrt,
 Wenn man en also respekteert.
 Guod weet, wu lang de guede Mann
 Sik härr de Sake kieken an,
 Wenn nich up eemaol — niemt' nich quaot,
 De Sak' iss waohr up Trü' un Waod,
 Sik sölwer heff' et je nich daohn,
 Un wat passeert iss, mott hier staohn —
 Wenn nich up eemaol — of ut Naud
 In de Verliägenheit so graut,
 Billicht auf waor't en eegen Liden,
 Wi willt der wider nich üm striden —
 Wenn nich up eemaol — hell un klaor,
 Dat gar kin Irren müeglik waor,
 Un härr'n der dusend Mensken staohn,
 Se sägggen all: he hett et daohn —
 Es gans up eemaol, gans unschüllig,
 Stramm staohn bleef he derbi gedüllig,
 So recht uprichtig un in Ehren,

De Junker leit von sif wat häören,
 Wat Allemann in Stadt un Land
 Von fröhste Kindheit iß bekannt.
 Wat olle Blücher daohn un seggt,
 Dat weet ik sölwer nich so recht
 — He waor je en erfahnen Mann
 Un lachde auf wull dann un wann —
 Genog, den gueden ollen Buer
 Troff dat recht binnen de Natur.
 He hett den ollen Blücher leggt
 De Hand up'n Nam und fröndlik seggt:
 „Nu hett he lange nog so staohn,
 Nu will wi'n endlicks laoten gaohn,
 Et führt mi gans afraot so ut
 Es wäör de Haufaoht nu herut!!!“

De beiden Dokters.

Berwünnern wädd wull alle Welt
 Wat Dokter Josep mi vertellt,
 De Mann, de mannige guede Kur
 Besuorgt düör Kunst un düör Natur,
 Es düft'ge Dokter iß bekannt
 In't ganze wide Mönsterland,
 De, es ji wiet't, daa gientern läwt,
 Un, wenn Gott will, no lang' nich stiärwt.

De Dokter wäss to alle Stunn
 Robust von Hiärt'en un gesunn,

Auf lüstig, uperwecht, fidel,
 De ehrlifste und trüste Seel.
 Daobi harr he füör sine Kranken
 Alltid viel Suorgen un Gedanken.
 Mogg auf de allerdüllste Riägen
 Di es ut Emmers strull'n un fiägen,
 Kin Wind, kin kold, kin gleinig Wiädder,
 Rein garnix quamm den Mann an't Liäder.
 Ut sine Düftigkeit von buten
 Konn man up de von binnen sluten:
 En Magen hadde di de Mann
 Es man sik fölwst men wünsken kann.
 Un nich alleen füör Speck un Wuorß,
 He hadd' di auf en schönen Duorß,
 Un rodd' sin Liäwdag nich en Buer
 Von binnen ne Koldwaterfur.
 Besonners hadd' he es Student
 Et gued met sik un redlik mennt,
 Un alltid sorgt düör'n düft'gen Drunk,
 Dat sin Studeeren bleef in Swunk.
 Win drunk he un besonners Beer,
 Auf woll en Snäppsk'en tüskeendör,
 Un sagg, et wäör füör mannige Pin
 En Oll'n de beste Medizin.

Wu dat nu in de Welt so geiht,
 Wao't manks sik recht kurjose dreiht:
 Hatt harr he Fröndschupp un Verkehr
 Met eenen, de gans anners wär.
 Et wass en Käl gans lüttk' un schrao,

De Binnensid wass auf dernao,
 Das Beer waor nich sin Element,
 He waor nix anners es — Student.
 Von Snappes harr he woll manksen häört,
 Men wider nich dermet verkehrt,
 He hadde wider nix verbruoken
 Es eemaol up ne Pulle ruoken
 Und seggt: „Nix giff et in de Welt,
 Wat di son Gift füör't guede Geld.
 Kein enzigste von mine Kranken
 Sall men dran denken in Gedanken,
 Met Macht will ik derup mi stiwen,
 En gans noch ut de Welt te drinwen,
 Un glückt et auf mit Win un Beer,
 Wat, Härtken, wüst du dann no mehr?“

Wenn Josep un sin Frönd spazeerden,
 In eenen weg se disputeerden:
 „Nix geiht di üöwer'n gueden Snappes!“ —
 „Wat, Käl, du hest je null en Rappes!“ —
 „Auf Win un Beer gehäört to't Liäwen!“ —
 „DAO schuottst du wier so recht derniäwen!“ —
 „Kold Water häört sik men von buten!“ —
 „Laot di von sowat nix verluten!“ —
 „Well Snappes drinkt met Verstann' un Maot
 Liäwt dubbeld lange di afraot!“ —
 „Noch jedder een iß stuorwen junck,
 Well dütt verfluchde Untüg drunk!“ —
 „Ik segge di, et iß nich waohr
 Soch' olle Lü' sind garnich raor!“ —

„Tein Daler sett ik un noch mehr,
Schaffst du mi sonnen Kunden her!“ —
„Topp, ingeslagen, Waod iss Waod,
Ik huop', ik kuemme noch paraot!“ —

Dütt Kuren hebbt de beiden daohn,
Es se sind in de Dawert gaohn,
Es Joseps Frönd jüst en Besök
Bi em un sine Ellern mök.
Se gaoht so in de Krüz un Quiär,
Un kuemt auf an en Hüsken hiär,
Wao jüst en Mann, de smökt un spigg,
Di up de Nieendüore ligg.
Man saog't em all von Fären an,
Et waor en gans, gans ollen Mann:
Sneewitt sin Kopp un sin Gesicht
Vull Schrumpeln un vull Follen dicht.
De Niäf' hadd' lück en rauden Schin,
Men dat konn auf Gesundheit sijn.
„Wat mennst,“ segg Josep, „söll wi't waogen
Un es den ollen Knäpper fraogen?“ —
„Natürlif,“ segg de Frönd, „fast seihn,
De wädd betügen, was ik mein.“

Wenn Dokter Josep dütt vertellt,
Wädd sin Gesicht gans uperhellst:
„No nümmer heff' ik so trumpheert
Un anner Lüde Moras lehrt!
Wo streed dat Kälken pil un richt
Den ollen Mann in't Angesicht!

He menn, tein Daler rund un nett
 Härr he all wunnen up een Brett.
 Ik kuemm' di gans bedächtig an:
 „Wu mat Ji't, Vader," segg ik dann,
 „Wi menden so in uſſe Kürren
 Ji fölln up ſievenzig loſſ wull ftüren." —
 „Dann heff ji," segg he, „nich gued türt,
 Dao ſin ik länkſt vüörbi all ftüert,
 Doet drift der men wat düftig bi,
 Leiwt nich, ji dei'n te viel dann mi." —
 Min Frönd segg: „Dann wull achzig Jaohr!" —
 „Jau, ſieker iſſ, dat ik de waor!" —
 „Dann niegenzig!" rop ik dergiegen. —
 „Ja," segg he, „niegenzig un niegen!
 Wenn neigſteins Lechtmēß kümmp in't Land,
 Dann holl'k jüst hunnert Jäöhrkes Stand!" —
 Wi wünnerden uſſ Steen un Been. —
 „Ja," ſagg he, „dat kümmp gans alleen
 Bon't richtige, vernünftge Liäwen,
 Well richtig liäwt, kann nich verdiärwen!" —
 Min Frönd ſprung boll vüör Frei' innen Enn' —
 „Wu," segg he, „wu, wu liäw Ji denn?" —
 „Ja," segg de Mann un lacht ſo ſtill,
 „Ik liäw', wu't de Gesundheit will." —
 „He mennt," segg ik den Mann gans uoppen,
 „Ji härrn nie Beer un Fuesel fuoppen,
 Un wäör'n en Frönd von Water west . . ."
 „Bon Water?! Sapperment un Pest!"
 Röpp dao de Oll' un wädd gans dull,
 „Bon Water?! Bon de Fueselpull'!"

Dat Water iß füör't leive Beh,
 Un süppt he't, iß en Ossen he!
 En gueden Snapp's, en gued Glas Beer,
 De sind en Mensken to Pläseer.
 Dat iß min däglike Rezept,
 Wat üöwer achzig Jaohr all löppt,
 Un soll et bliwen bes telest,
 Bes dat man mi tom Afmarsk blöst.
 Un will he sit nich seggen laoten,
 Un süpp he nich — dat hett met Maoten —
 Dann soll he seihn, dann knappt he af,
 Wenn anner' noch in besten Draff!
 Dat iß es tweemaol twee so wiss —
 Un nu, ji Härens, nu Adjüss!"

*

*

In't vüör'ge Jaohr — et waor in Mai —
 Dao harr ik ju ne graute Frei':
 So giegen twiälf quamm met de Bahu
 Min leive Dokter Josep an.
 Marjo, wat waor de Käl gesund
 — Men en klein bietken allte rund —
 Un geit sit Januar füörwaohr
 In't sessensiewenzigste Jaohr.
 Dao he to Middag bi uß att,
 So kürden wi von dütt un dat,
 Wat up de Dagesordnung waor,
 Un auf von länkst verliedd'ne Jaohr.
 „Nu segg es, Josep," fonk ik an,
 „Wat mäk de Dokter Hiltermann,

De alltid in Berlin un Bonn
 Up ganze anner Ansicht stonn,
 Un doch düör all de schönen Jaohr
 Din beste Frönd un Ümgank waor?" —
 „Wat," segg he, „heff't dat nümmert seggt?
 Ne, ne, dat'ß waohr, du hest gans Recht,
 Ed stodd' dat Hiärt mi bolle af,
 De ligg all vettig Jaohr in't Graff.
 Dat Grinen kümmp mi nu noch an,
 En eegnen, doch en prächt'gen Mann,
 De Sak' waor mi all daomaols klaor,
 So Hunnertjäöhr'ge wicet waohr.
 Ja, ja, et wass en kuort Pläseer
 Met sine Schü vüör Win un Beer."
 Min Guod, wat wuord de Josep week,
 Wu änft de Mann un trurig keef,
 Dat Küren stonn en Pääsken still:
 „Ja, ja, et waor so Gottes Will." —
 „Na, Josep," sonk ik endlicks an,
 „An di sitt't noch twee Dokters dran,
 Potz dusend un potz Sapperment,
 Wat höllst du di noch uppen End!" —
 „Ja," sagg h' un lachede derbi,
 „Daö hest du Recht, ik sin so fri,
 Ik laup' di alltid noch derher
 Un — drink ne düft'ge Stange Beer!"
 ~~~~~

De floke Baoter.

Falschheit un Lohrenbläöserie
 Iss rein et Schändlikste füör mi.
 Angiewerie bi socke Lüde,
 Well füör en annern von Bedüde,
 De soll met Knuëppels man begaohn,
 Jau, Tuchthus soll up sowat staohn.
 Well anner' uppen Lim will locken
 Met Ladigkeit un sôte Brocken,
 De höllst de Mensken jüst in Ehren,
 Es wenn Krammßvüegel men se wären.
 Gans in de Ordnunk wüörd' if't finnen,
 Dei man en Strick üm Hals em binnen,
 Un strüppde dat em effen so
 Es düsse Art von Büegel to.
 Wu könn man sik nich amüseeren,
 Wenn nich de Eliwenfikers wären,
 Jau, es in'n Siemel wäör't bestellt,
 Geif't fine Falschheit in de Welt!

Well, de der qued iss, freit sik nich,
 Wenn Falschheit ehre Straofe krigg?
 Wenn düftig es wat krigg te rufen,
 Well der ne Niäse vull kann bruken!
 Wenn de, to den sin Chr' he't driff,
 Em sölwst en Tratt met en Bollen giss!
 Guods Siägen üöwer jedden Mann,
 Bi den de Falschheit so kümmp an!

Büör hunnert Jaohr hett hier regeert
 En Mann, den Mönster nu noch ehrt,
 So schön steit he up't Postement,
 Es hadde man em sölwer kennt.
 He waor nich Bischof un nich Här,
 En gueden Deel noch wass he mehr,
 He waor Minister, der der konn
 Alls, wat he wull un mende, doen.
 — Afraot, es socke Härenß man
 Noch hütges Dages finnen kann. —
 Dao he en geislit Här auf waor,
 Domprobst un Generaolvikaor,
 Quamm alls bi em up eenen Haupen,
 Kin anner harr wat te verkaupen.
 Waor usse Land auf men en Twiärg
 En Riesen waor de Fürstenbiärg.

De Geissliken un de Pastöre
 De mossen gans nao Gottes Ehre,
 Met sine Niäse spitzk un lank
 Kuok faots he, wao wat nich in Gant.
 Respekt vüör em harr jeddereen
 Bon Kopp bes in den kleinen Tehn.

Men eenes konn up allen Wiägen
 De guede Mann di nich verdriägen:
 Todriägen un Angiewerie
 Schuot jeddes Maol bi em vüörbi.
 Well em der quamm met socke Saken,
 Den wuß he annern Sinnß te maken,

Un well verstännig waor, de sweeg
Bon dat, wat he te höören freeg.

In Höwerwater liäwd' en Mann
Es man en sit men wünsken kann;
Dat Priäd'gen, wat he Gunstags dei
Waor jeddereen ne waohre Frei'.
Denn wat he sagg, harr Hann und Fot,
Un to de Waohrheit harr he Mod.
He konn't een' an de Butten seggen,
Un doch so recht an't Hiärt een' leggen,
Un waor in't Kärs spel di wat ful,
Namm he fürwaohr fin Blatt vüör't Mul.
Auf in den Bichtstohl waor he düftig,
Sin Kopp waor es fin twedden flüftig,
Mehr es man sölwer hadd' he flaor,
Wao eegentlik de Schaden waor.
Hadd' ne Klappeih' em es bi't Bichten
Auf düssse Sünne te berichten:
Dat se en annern namm de Chr',
Wat mein ji, dat dann dei de Här?
He sagg: „Men hennig futt von hier,
Un kuemm' se mi nich eher wier,
Es bes se dao, wao se dat sagg,
In Richtigkeit de Sake bragg.
Chr', bes wier alles in de Rich',
Krieg se de Abslutione nich!“

An einen schönen Gunstag quamm
Sin Priäd'gen mächtig uppen Damm.

He spruok von Gitz un mir'ge Lüde
 Un dat sik mannigeen nich schüde,
 Wu man't oft nich es könn beschriwen,
 Blodsjugerie un alls te driwen.
 Un wäör' en aam Mensk ehr^r wat schüllig,
 Dann wäör' kin Christendom er hillig.
 Dat leste leiten se verkaupen,
 Wenn Kinner auf en ganzen Haupen
 Der wäör'n met hüngrige Gesichter,
 Halfnakend Jüngestes un Wichter.
 Dat Kiärkengaohn von düsse Lüde
 Wäör men in so wid von Bedüde,
 Es se von wiägen ehr Verstellen
 Den Dümvel noch viel mehr geföllen.
 Wenn een' in düsse Priädigt sätt,
 Mögg't sik te Hiärtent niemen nett,
 Well Christ men wäöre met et Mül,
 De gleek en Appel, binnen ful.
 Up't Handeln quaim et an un Liäwen,
 Un alles anre schüöt derniäwen,
 Dat sägg he ehr in Christi Namen,
 Un daomet wull he sluten, Amen.

Nu wuehd' en Mann in usse Stadt,
 De in desölte Priädigt satt,
 Up den dütt Waod jüst es en Rock,
 De viel Fazun hett, sik betrock.
 Of usse Paoter an em dacht,
 De Sake iss nich in't Reine bracht.
 'T könn sin, et könn auf nich so sin,

Genog — de Priädigt moß em Pin.
 All in de Kiärf' harr jedermann
 Up eegne Wiß' em kieken an,
 Un es se nu up Straote wäären,
 Konné achter sik he allrand häören.
 Wao he men in Gesellschupp quamm,
 He mannig lubietsk Waod vernamim,
 Genog — vull Gift mehr un Pennin
 Konné nünnims up Paoter Anton sin.

Dao he gesund wäss es en Tiss,
 Satt Paoter Anton gued te Disk.
 En Reimken Speck, en Östken Braoden
 Stomm jedder Tid bi em in Gnaoden.
 Auf Mettwuorst att he un met Maot,
 Ne Mönster-Jälle waor't afraot,
 Dat hett, dao föllt mi effen in,
 Et konné auf ne Berliner sin.
 Manckst namim en Büörger sik de Ehr'
 Dat he den Paoter inviteer',
 Un es von sölwst verstonn't sik dann:
 Man präsenteer' wat Gueds em an.
 Nu owwer brogg in beste Lun'
 Den Paoter alltid en Kapun,
 Un waor derbi en Gläskchen Win,
 Dann konné fin Mensk tefriäd'ner sin.
 Nu harr de mir'ge Käl Verlangen
 Den gueden Paoter es te fangen,
 Un en Kapun tehaup den Win
 Söll em daobi de Limro' sin.

He treckt up't Allerbest sit an
 Un geiht nao Paoter Anton dann:
 „Här Paoter, minen besten Dank
 Füör jue Priädigt, fri un frank,
 Wat greep de mi an't Hiärt, Marjo,
 Kin Mensk in Mönster priädigt so!
 Ne, düsse Richtigkeit un Waohrheit,
 Un düsse Hiärtlichkeit un Klaorheit,
 Se waor so gued füör gringe Lüde
 Es füör gans hauge von Bedüde,
 To Thraonen waor ik ju geröhrt,
 Son düftig Stück heff ji vollföhrt.
 Man führt doch, wat en echten Chriß
 Un wat en rechten Hunnßott iss.
 Klopp ji es an de Himmelspaote,
 Dat giff en Freien aohne Maote,
 De Engelfes wärt all' frohlocken,
 Un lüden wärt se alle Klocken,
 To sitten kuem' ji gans gewiß
 Up't höchste Treppken, wat der iss.
 Alleen et soll all hier up Ären
 Son hillig Driven siägent wären,
 Un daorüm giew' ik mi de Chr'
 Dat ik to Friedag inviteer'.
 Ik huope un ik riäke fast
 To Middag sin ji dann min Gast,
 Un hier, Här Paoter, mine Hand,
 Wat Guedes giff et vüör den Tand.“

Klock twiälf trett Paoter Anton an.

Wu hadde sik de mir'ge Mann!
 Wäör usse Härgott sölwst erschienen,
 He härr en konnt nicht mehr verwüehnen:
 „Här Paoter,” reip he, „düssje Ehr”,
 Se brenkt mi rein noch in Verweer!
 Härr ik tein dusend Daler wunnen,
 „Ik härr’t nich füör son Glück besunnen” —
 Un daobi reip he all dat Wicht:
 „Kathrin, nu gau men angericht’t!”

De Paoter häört sik alles an,
 Doch segg nich viel de kloke Mann.
 He sett sik an den Disk terecht
 Un segg: „Mein Hunger iss nich slecht.”
 Glits drup flügg met en düft’gen Schupp
 De Düöre nao de Küeke up,
 Un — kann man sine Augen tru’n? —
 Dao steiht en mächtigen Kapun!
 Up Friedag — schenn’n soll man sik heest! —
 Dao kümmp en Paoter man met Fleest!
 Dat Schennen fänk de mir'ge Mann
 Di denn auf ut en Kästen an:
 „Du dumme, rappelköpfske Dir,
 Menst du, wi wäören Heiden hier?
 Wenn du nich stanen unwis büß,
 Dann mögg ik wietten, wat dütt iss!
 De ganze Ehr’ ligg innen Dyk!
 Dat iss füörwaohr en nüdlit Stück!”

De Mir'ge sik den Paoter an,
 Doch de segg nix, de kloke Mann.

Glatt bliff un fröndlik sin Gesicht:
 „Wu geiht't, Kathrin?“ frögg he dat Wicht.

De Mir'ge denkt: So knall un Fall
 Geiht di de Schaopskopp in de Fall!
 Nich lange duert't, dann wädd di klaor,
 Dat dütt en leigen Fridag waor.

„Dat Fridag waor,“ segg nu de Magd,
 „Dao heff' ik würklik nich an dacht,
 It mein' men, dat sik füör son Dir
 Daud slaon lett de Här Paoter hier.“

De Mir'ge sit den Paoter an,
 Gans fröndlik segg de kloke Mann:
 „Wat dao von mi vertellt dat Wicht,
 Dat iss vollkuemmen in de Richt.“

De Mir'ge segg: „Här Paoter, häör',
 Wäör't müeglik wull füör eene kehr',
 Dat ji mi den Gefallen dei'n
 Un wull'n nich up den Fridag seihn?
 Miz anners iss ju in de Daod
 Tom Jätten hier ist Hus' paraot,
 It mein' auf, dat son hill'gen Mann
 Sif sölwst es disspenseeren kann.
 Wull anners ligge de Sak' met mi,
 Denn wat sin ik, un wat sin ji?
 It sin en Hunnsfott nao es vüör,
 Si sid en Hill'gen düör un düör;

Wu wääör't, wenn ji den Vüegel eiten,
Un ik dei Käif' un Braud geneiten?"

De Paoter segg: „Ik sin paraot,
Weet, wat ik doe, auf gans afraot,
Steit't met de Hilligkeit auf slecht,
Wat süß ji saggen, waor all recht.“

De Mir'ge segg: „So häör' ik't gän',
Kin Waod segg ik, kin Waod de Dän',
Kin' eenen hang' wi wat in't Aohr,
De Braoden, segg' ik ju, iss raor.
So sieker nich in't eegne Hus
Sin ji, Här Paoter, es bi uß.“

De Paoter segg: „Dat iss gewiss,
Dat hier nix te riſkeeren iss.“

„Här Paoter,“ segg de mir'ge Mann,
„Nu sid so gued, un sankt auf an.
Guods Siägen ju füör ju Vertru'n,
Laot gued ju smaken de Kapun.
Un hier, vergiättet nich den Win,
De fall gued tor Verdauunk fin.“

De Paoter lacht un segg kin Waod,
Mäk men tom Jätten sik paraot,
Un richtig, een slog't uppen Thaon,
Dao waor de sure Arbeid daohn.
De Knuoken waoren noch te seihn,
Süß waor de ganze Schüttel rein,

Un twee allmächt'ge Pullen Win
De konnen lieddiger nich sin.

De Hänne sollt he üöwer'n Buß,
Dat waor nao't Jädden so sin Bruf,
Nicht di en bietken in un dann
Segg he Adjüs den mir'gen Mann,
Un segg tom Usscheid noch: „Iſt weet
Mi döt, wat hier passeert, nich leed.“

Biel later nich es dütt passeer,
Wenn ik nich irr' waor't jüst half veer,
Doo kloppet bi Fürstenbiärg et an
Un vüör em steiht de mir'ge Mann:
„Met Gunſt, hochwürd'ge, gnäd'ge Här,
Gen Wäödken men fürr düſſe Kehr!
De mönsterlänske Geislichkeit
Dat iff in Waohrheit je ne Freid';
Men dat wäör anners, dat iff klaor,
Wüor'n Exzellenz nich alls gewaohr,
Un dei'n, to uſſer aller Siägen
Dat Unfrut gans gehörig siägen;
Un Geislick' giff et, de der könnt
— Man föllt nich seggen, Sapperment —
Di uppen Fridag Fleesk vertiären,
Un daobi nich es üewel wären.
Un dao ik jüst von sowat für',
Et läwt en Paoter Anton hier . . . .“

„Ah,“ föllt der Här em in de Wäör',
„De bragg mi giftern te Gehäör:

En Käl, de kin Schuet Pulver wäd,
 Härr em to Fridag inviteert.
 Et wäör en niederdrächtig Dir,
 Gans sieker stönn ne Limro' hier,
 De Swinhund könn di afstraost wären,
 Wenn ik en wull men dispenseeren,
 Dat he dröff iätten düffen Dag
 Sölwst Fift un Fleest up eenen Slag.
 Ik kenn' den Paoter ut en Kasten,
 Trü höllt he Abstinenz un Fasten,
 Un gäne dei'lt em to Gefall,
 Recht harr de Mann noch üöwerall.
 Ik kann ju giewen düffen Trost:
 En Schubjack leip men uppen Ost,
 Un wenn ji em visslichte kennt,
 Dann seggt em men min Kompelment,
 Un dat he auf füör düsse Kehr
 De gröttste Schaopskopp wiesen wäör!
 Kin een', dao laot't ju men up hangen,
 Hett noch den Paoter Anton fangen,
 Men häör, dao kloppet et all wier an,
 Adjüs, adjüs, min quede Mann!" —

Den Paoter brogg in beste Lun'
 To allen Tiden en Kapun,
 Doch nümmer harr he son Pläseer
 Der an hatt es füör düsse Kehr.
 Den neigsten Gunstag namm de Sak'
 He in de Priädigt in de Mak',
 Un jedder sagg: Dat wäör de best'

Bon all' sin' Priädigten noch west.
 Sin Angesicht härr üörndlit löcht,
 Un gans tom lesten härr he seggt:
 „O bleef doch jeder sölwst so hangen,
 Well anner' up ne Ro' will fangen!“

De furjose Frieer.

Gaoh' ik bi Rüskhus düör dat Holt,
 Dann wär' ik recht von Hiärtan stolt:
 So lang' dat Mönsterland besteiht,
 So lang' Westfäälske Eeken weiht,
 So lange hett auf usse Land
 Men een' Annette Droste kannt.
 Stonn auf das männlike Geslecht
 An erste Stiedd' altid met Recht,
 Et hett doch manksen Fraulü' giewen,
 De düftig uss den Stolt verdriewen.
 Tellt man se up, so settet man
 Annette Droste buowen an.
 Viel dütske Dichters sind der west,
 De dicht' un sungen hebbt up't Best',
 Men mag man rechts un links auf siten,
 Se müettet all' Annette wiken,
 Un Schiller höchsten is un Göthe
 Es essen socke Käls begröte.
 Jau, kuemm'k bi Rüskhus düör dat Holt,
 Dann wär' ik recht von Hiärtan stolt:

Dao hett se wuehnt, dao liäwt un dichtet,
 Hett Hiärt un Sinn up't Höchste richtet,
 Up dat, wat ewig nu bestiht,
 Dao't düör Annetten's Leeder weiht.

Füörwaohr, kin Puchen iss't un Praohlen,
 Wenn ik hier segg: In ganz Westfaolen,
 An Ruhr, an Weser treffet man
 Kin Hilligdom es Rüskhus an.
 Büörüöwer föhrt mi mich min Fot,
 Fromm niem' ik af un deip den Hod.

Un doch — üm't Gued, dao geiht ne Gräft',
 So es man hier wull viele trefft:
 Wenn ik de Gräfte seih' of ruk',
 Dann holl'k vüör Lachen mi den Buf.
 Wat met de Gräft' es iss passeert
 Hett man sin Liäwdag nonnich häört,
 So lustig iss't, dat ik up Stell'
 Dat wahne Dönken ju vertell.

Annette hadde auf en Hiärt,
 Gonkt auf nich es en Lämmerstiärt,
 So harr se doch es junge Dän'
 En schönen, jungen Käl wull gän'.
 In ehre Leeder kann man seihn
 De Leiwe briännen manks un gleihn.
 Wäör auf en Wicht wull uppe Welt
 Wat nich to eene Kehr so föllt?
 Doch mag de Leiw' auf noch so drängen,
 Se könnt se nich in Rime brengen,

Un wenn se't doet, Här Gott, dann staoh
Uff bi, dann sind se auf dernao.

Et iß mi würklik nich bekennt
Well eegentlik Annette nennt,
Beer Leeder sind et odder fif,
Worin von düsse Leiw'se schrif.
Doch waor't en Käl met brune Haor',
Met Augen friss un blaue un klaor,
He waor di wassen fast und drall,
Von Buorst so breed, üm't Lief so small,
Trü un unschüllig es en Kind,
Un doch en Snak, es wen'ge sind.

Von Rüskhus af ne halwe Stunn
En anner adlik Gued sik sunn;
De Junkers, de daa wassen wären,
De hollen Jagd un Süep in Ehren,
Doch waor'n mit Klofheit un Verstand
Se'n gans Deel wein'ger bi de Hand.
Wat anbetroff den Junker Frans,
Dat waor di sölwst en Faselhans,
De in den Kopp nich vüllig klaor,
Un voll kurjoser Infäll' waor.
Gott Amor, de di voller Rüeken,
Möss up nu düffen Junker stückern,
Dat he ut Leive to Annett'
Di bolle stanen unwis wädd.
In hauge Beime dei he klei'n,
Üm se von fären men te seihn,

Man saog em niäwen ehren Wagen
 Met sine eeg'nen Beene jagen;
 He plückde es ut sinen Gaoren
 De Blomen alle, di der waoren,
 Un stell' dat grieslike Bouquet
 Ehr Nachtens up et Fensterbrett.
 He smieet de Kippe in de Höch',
 Quamm s'em tofällig innen Weg,
 Un danzde es en Rüen so flink
 Üm ehr herüm wull innen Krink.
 He drog an Bux, Rock un Weste
 Hülshoff'ske Farwen uppét Beste,
 Schreef anner Lü' Gedichte af,
 De he ehr es sin' eegen' gaff,
 Holl sif verstoppt in Rogg' un Weiten,
 Quamm, saog he se, deran te scheiten,
 Un stemmd' up't Woldhäöhn dann un wann
 De grieseliksten Stückskes an.
 Sin Jagdrüe dei Annette heiten,
 Den reip he met son eegen' Fleiten,
 Dann quamm dat Dir un sprunk nich ful,
 Un küssd'em met sin graute Mul.
 De kleinen Drost'en, ehre Bröer,
 De trock he manksen wat dran her,
 Un sagg, daö können se an seihn,
 Wu weh de Hiärtensliäge dei'n.
 An ehren Namensdag vüör allen
 Dao leit he Büß' un Böller knallen,
 Un stopp' se so met Pulwer vull,
 Se knall'n un sprung'en auf manks es dull.

Well, fraog' ik, leit et nu wull bliwen,
Met sonnen Kunden Ulf te driwen?
Am weinigsten de junge Mann,
Den ik nich neiger nennen kann.
Wilsicht — Verleiwde sind düördriewen —
Soll düssé Sak' em Hölpe giewen,
Dat em kin een' der achter keek,
Wu sölwst he üm Annette streek,
Un dat auf nümm's em quaim in't Klaor',
Wu gued se sölwer auf em waor.

He geiht to ussen Junker Frans:
„Nett' iss in di verschuotten gans,
Fürwaohr, se hett en graut Gefall
An dine schönen Stückkes all'.
De sind Bewise trü un wiss,
Dat du verleift von Hiärten büss,
Up sowat quaim kin Mensk, up Ehr',
De nich für Leive unwis wär'.
Doch raod' ik di, du moss de Saken
En gueden Deel noch biätter maken,
Dann gleiw' mi, Frans, ik segg' di't, jau,
In seß Wiäl' iss se dine Frau.“

„Ja,“ segg nu Frans, „dann giff mi'n Raod,
Du schinst te wietten gans afraot.“

„Besonner' Freide hett se di
An Stolterbolt un Turnerie;
Du moss in Busk un Wisken maken

So allrand nette Turnersaken.

Kannst uppen Kopp du nich wull staohn?

Nad seßmaol nao enanner slaon?

Wäör't auf en duzendmaol un mehr,

Nix mäk de Dän' son wahn Pläseer."

Boll konn in Buß un Wiss' man seihn
Dat Wunnerbaorlikste gescheihn.

Von Buren stonn der'n ganzen Tropp:

"Iß de auf richtig wull in Kopp?" —

"Je, Janns, dat moste men verstaohn,
Dat kümmp alleen von't Tömggaohn." —

"Von't Tömggaohn? Dat iß doch wiss,
Dat dat de suerste Arbeit iß!

Un läggst du'n Daler mi up't Brett,
It stolterbolsterde nich met." —

"Kumm to, wi willt nu weggaohn, Mann,
Dao gient kümmp't gnäödige Fräulen an."

Annette namm nu ehren Gank
De Wiske, wao he turn', entlank;

Se mok son lächerlik Gesicht,

En Rimsel up den Käl villicht.

De dudd' dat Lachen es Gefall,

Un dach: Füer fangen hett se all,

Men immer futt ut alle Macht,

Nu sik en Mensk es, wu se lacht!

He turnde nu, unnuessel froh,

Met Nadslaon di up Rüskhus to.

He konn et prächtig, dat iß waohr,

Men schade, dat de Sak' so daohr,
Un dat he nich bi Tiden sacht
Harr an de äöf'ge Gräfte dacht.

Noch eemaol steiht he uppe Hänn',
Dao endliks iss de Wiss te Enn',
Dat neigste Rad, dat geiht di glif,
Nich blaut, es man so segg, in Dyf,
Dat geiht in Dyf, dat't men so snüff,
Un Frans gans unner Water bliß.

De Knechte waoren glifs tor Hand,
Man brogg den Junker an dat Land,
Man trock en ut, lagg em in Bedd',
Un hiägd' un pliägd' em gued un nett.
Doch kreeg he di en grieslik Freisen,
Dei de Besinnung auf verleisen,
Et waor de teind' of elfde Dag,
Es he kureert waor von den Slag.
De Dokter harr all seggt un wict:
„Iß gleiw', dao iss en Kürken glückt,
Dat hett, nich sonne Dokterskur
Hier holp uss Tofall un Natur.“

Un süh, de Dokter kreeg di Recht!;
Half unwis hadde Frans sif leggt,
Un es he upstonn, waor he klaor
Es he't beslank noch nümmen waor.
He sagg: „Guod stägnede den Dag,
Es ik dao in de Gräfte lagg,

Dat Water iß dat Element,
 Waomet man lößket, wenn et brennt.
 Annettken, wuß du Leiwe finnen,
 Dann sök' bi mi nich mehr von binnen,
 Iß nich te äösig dat Geschäft,
 Dann sök' — daö unnern in de Gräft!“

De Deputation ut § . . . . . v.

Iß nenn' en nich, den gueden Mann,
 Wenn if't auf noch so draff un kann,
 Denn hüt'ges Dags döt Büörsicht Naud,
 De Speeheit von de Welt iß graut,
 Vertellen wi'ck men, wat em Chr'
 Un wat mi sölwer mäf Pläseer.

In Biäkem brogg man di te Wiäge
 En ganzen Deel furjose Tüöge,
 De sind nich blaut in't Möusterland,
 In alle Welt sind se bekannt.
 Kümp wao en dummen Tog te Stann',
 „En Biäkemissen“ schreit jedermann,
 Un döt, es wäörn in Biäkem laupen
 De Dummen all' up eenen Haupen.

Iß owwer segg: Dat iß nich waohr,
 Un dumme Tüög' sind niärnens raor;
 Allüöwr'all gifft en ganzen Tropp,

So dicht, es Haore uppen Kopp.
 Man finnt kin Duorp un fine Stadt,
 Wo nich passeert wäör dütt un dat,
 Bliw'k men gesund, dann wär'k nich swigen,
 Wär all' se bi den Wickel frigen,
 Un seihen soll ji klaor un wiss
 Dat jede Stadt en Biäkem iß.

Stadt H.....r ißt bi Ollenbiärge,
 Well ik füör düttmaol hiefl' un tiärge,
 Nao H.....r mat' ik: „Fitt, Fitt, Fitt,
 En rechten Biäkemsken waor dütt!“ —

De Diäken in H.....r waor en Mann,
 Es man en sik men wünsken kann;
 He kann' de menslike Natur,
 Keek es düör Glas in't Hiärt son Buer.
 He sölwer waor von Bureniärfß',
 En bietken obsternäötfß un twiäfß,
 Besonners härr de nieen Moden
 He alle siägen mocht met Roden.
 Klaor saog he, dat't men Unglück giff,
 Wenn nich de Buer bi't Olle blifft,
 Un alles dei he, dat bi't Olle
 Un Deft'ge he de Lüde holl.

Sin Priäd'gen dei he men up Platt,
 Un gleiwt, dat daa wat achter satt!
 He priädigde so recht ut't Liäwen,
 Sin Liäwdag schuot he nich verniäwen,
 He wuss afraot auf, wao wat ful

Un namm fürwaohr kin Blatt vüör't Meul.
 Kann man en Buer an't Hiärt wat leggen,
 En Buer wat an de Butten seggen,
 Wenn man verkehrde Wiäge stüert,
 Un men finkeifig Haudütsk kürt?
 Besonners nett waor von den Mann:
 He keek kin Rang, kin Stand di an,
 Sölwst wat Postmester waor un mehr,
 Namm he, wenn't neidig, düftig her.

Am mehrsten owwer harr he nett
 Di in Respekt de Fraulü' sett't,
 De auf in H..... r Alpen wären,
 Gliks jede niee Mode lehren.
 Tor Leigkeit geiht je wid vüoran
 Sit Eva's Tid de Frau den Mann.
 Wu wußt niemödige Mantillen
 De Här te fenstern un te drillen,
 Wu wußt niemöd'ge Höd' un Jacken
 He di te mestern un te packen,
 Tau, sölwst an Unnerröck' un Schoh
 Keek he nich still ehr Driwen to.
 Bleef auf de Närskheit wull in Gang,
 Se waor'n apatt vüör Diäken bang,
 Un mannige Bader, mannige Mann
 Reip Gottes Siägen füör em an.
 Doch jede Fraumenst, dat iss klaor,
 Bull Gift un spinnefiend em waor.

Dao quamm nao H..... r en Magister,
 De trock gans annere Register,

He waor en netten, jungen Mann,
 Trock niemödig un fin sif an.
 He sagg: dat Fräulü' Blomen wäören,
 Füör de sif nette Kleeder häören,
 Jüst es uss' Härgott fistenfin
 Un bunt leit alle Blomen fin.
 Dao moken Wiwer denn un Wichter
 Di all' gans annere Gesichter,
 Un lusterden den netten Mann
 Sin Kür'n mehr es ne Priädigt an.
 De Juffer owwer un Magister,
 De waoren holl es Broer un Süster,
 Mehr es de annern Wiwer all
 Harr de an Diäken fin Gefall.
 In Schol' un wao't auf alltid wär
 Wass Diäken achter Juffer her,
 Un Recht harr he — ne Lehrerin
 Mott nao de olle Wise fin.
 Se draff de Wichterkes nix lehren
 Von niee Moden un Maneeren,
 Wenn se all länkst ut Schule sind,
 Lehrt se't noch alltid te geswind.
 Wu draff ne Juffer fistenfin
 Un niemödig antrocken fin?
 Nao wärt de Wichterkes dat maken,
 Mehr, es de annern, gueden Saken,
 Alm lesten häört en slecht Exempel
 In Schole un in Gottes Tempel. —

De Sake quamm nu innen Laup,

De Fraislü' hollen alltehaup,
 Un Lehr' un Lehrin deien met,
 Dao wuord' de Buck denn richtig sett:
 De Bischof möss dervon es höören,
 De wüör' den Diäken Moras lehren,
 Tid wäör nich viel mehr te verleisen,
 Nao Mönster mössen wecke reisen,
 Drei ut de Stadt, drei Mann von't Land,
 Dann quaim de Sake nett to Stand.
 Un well der könn' am besten spriäken,
 Möss alls vertellen von den Diäken,
 Möss seggen dütt un seggen dat,
 Besonnerns: dat he priäd'ge Platt.
 Dat stönn in sin Register buowen,
 Dat wüör kin högger Geislik luowen,
 Dat dei kin Mensk es he alleen,
 Dann freeg man wiss em bi den Tehn.
 Von't Platte Priäd'gen quaim sin Schennen,
 Dat möss man wietten men un kennen,
 Well haudütsk priäd'ge, priäd'ge fin,
 Und leit de Moden Moden fin.
 Un all sin Hiekeln un sin Purren,
 Sin Fenstern, Brummen un sin Knurren,
 Dat föll di es von sölwer futt,
 Dreew man dat Platt den Diäken ut.

Seß Mannslü' freeg man boll bi'neen,
 De dat auf in de Ordnunk scheen,
 Well giegenfür, de wuor di tamm
 Von sine Frau maft es en Lamm.

In H.....r stonn di uppen End'
 Alltid dat Fraulü'regement,
 Un fine Stadt te Lann' hier wär,
 Wao de Pantuffel so regeer.

De seß Mann waoren di paraot,
 Se satten all in stiwen Staot,
 De owwer, dat iß kantenklaor,
 Nich stiwer, es se sölwer waor.
 Se föhrden in en sachten Drass
 In Bispincks olle Kutske af,
 Un kürden di den Weg entlank
 Von unvis Tüg en ganzen Strand.

In Mönster gongen de se seß Mann
 Naö ollen Brük in't Schäöpken an,
 Se drunken erst in Beer sit Mod,
 Dann, innen Nacken deip den Hod,
 Baumwullne Hänsken an de Füst',
 Gonkt gottesfürchtig los un drift.

Well hädde dacht, dat düsse kunnen
 Dat Platt nich in de Ordnink funnen?!
 Wao se men gongen in de Stadt
 Sagg jeder: de sind eekt up Platt!

De Bischof waor nich in de Stadt —
 Well he tom Stellvertriäder satt,
 Dat waor, es ik ju sagg, de Mann,
 Den ik nich nenn', wenn ik't auf kann,

De Här waor sölwer di von't Land,
 Harr auf von Buren viel Verstand,
 Un wat dat Beste waor, he satt
 Von Leiwe vull füör't deß'ge Platt. —
 Gans deipe niegeden de seß,
 De Spriäker grämsterde di eß,
 Un sonk in'n eegen Haudütsk dann
 De Sak' te expelzeeren an.
 He sagg, se wäären in dat Nest
 Alltid de allerklöfsten west,
 Un daorum hädde man se schickt,
 Dann wääör' de Sak so gued es glückt. —
 De Här, de lustert sik dat an,
 Up eemaol segg he: „Leiwe Mann,
 Ik före un verstaoh' auf Platt,
 Un wenn't ju paßt, dann spriäf' ji dat!“
 Dao waor de Spriäker, Sapperment,
 Denn in sin rechte Element!
 De Wääör' de riägn' em ut et Mul,
 He schann nich schlecht, he schann nich ful,
 He schann, wu eegen lurr nich dat,
 Di mächtig up dat Platt up Platt!
 „Un es beslank,“ so fluot he, „Här,
 Geiht dat in usse Stadt nich mehr!“
 Dao poek de Domhär sine Hand
 Un sagg: „Kuemat endliks to Verstand!
 Ji sind de Klöfsten in dat Nest,
 Un kürt et nich es upp' Best'.
 Wu müeget de dann Haudütsk spriäken,
 De an Verstanne hebbt Gebriäken?

Gleint, leive Lü', mi men up't Waod:
 Nog sind der, de't nich es verstaoh!
 O, laotet juen gueden Diäken
 Dat olle, deft'ge Platt doch spriäken!
 Wenn ik ne Priädigt nich verstaoh',
 Wu quaim dann Biätterunk dernao?
 Den Düwel dei'n ji men'n Gefallen,
 De freeg de mehrsten in de Krallen,
 Denkt, iß dat Platt jüst auf nich sin,
 De Hölle fall noch grüöwer sin!
 Staohf alstehaupen juen Mann,
 Un treckt de Bux sölwer an,
 Laot't alls so bliwen, es et iß,
 Dat iß dat Best', un nu, Adjüss!"

*   *

De Diäken moch noch manniges Jaohr
 Den Willen Gotts up Plattdütsk klaor.
 De Lü' befreegen ehren Sinn
 Un saogen ehren Irrthum in;
 De Jusser sölwer un Magister
 De trocken annere Register;
 An Glauwen un Guodsiäligkeit
 Hett fine Stadt es H ..... r bleiht,
 De nieen Moden hett man stüert,
 Un alltid destig Plattdütsk kürt.

If owver slut': in Land un Stadt
 Erholl uß Gott dat schöne Platt!

Willem Achtermann und Settken Essinks.

Well keek von Willem Achtermann
 Sif nich de Krüzafnahme an,
 Un soll de Häne fromm geröhrt,
 Un hett den Künstler luowt un ehrt!
 En slichten Mann, vull Christenfinn,
 Versätteten nich up Geldgewinn,
 Versätteten nich up Ruhm un Ehre,
 Blaut, dat he Gottes Ruhm vermehre!
 Es he vull Friske noch un Kraft,
 Wat hett he alls daô wirkt un schafft,
 Wid wammert iß in alle Welt,
 Wat sine Haid terechte stellt.
 Waor he auf men en slichten Buer,
 He waor Schenie doch von Natur!
 So mächtig waor sin Drift' un Swunk:
 He waiz füörwaohr di nich mehr junk,
 Un hett kin Arbeid doch un Flit,
 Kin Lehren un Studeeren schüt,
 Bes dat he hadde fast un wiß,
 Wat von de Kunst dat Handwiärt iß.
 Von't Plögen vuller Swill' de Hänn',
 Un sessendiärtig Jaohr' te Enn',
 Dao sonk di Willem Achtermann
 Es Lehrjung' hier bi Rinklat' an.
 Dao duerd' et auf men wein'ge Jaohr'
 Dat usse Lehrjung' Mester waor,
 En Mester, de in't ew'ge Rom

Dat Schönste schof füör Käärk' un Dom,
 Den alle Welt verehrt un kennt,
 Met Stolt de Mönsterlännner nennt,
 Un doch desölte von Natur:
 De fromme, trüe, slichte Buer.

*   *

In Mönster gonf uss' Achtermann
 Di faken auf bi Essinks an.
 Wu't quamm, ik weet et nich afraot,
 Billicht quamm't von desölte Straot',
 Bon Ninklak wass't nao Frans nich wid,
 Et waoren höchstens diärtig Schritt.
 Dao satt he manksen denn un für',
 Un waor auf Frans en eegen Dir:
 Billicht harr usse Achtermann
 Jüst daorüm son Gefallen dran.
 An mannigen schönen Summerdag
 He auf up Essinks Gaoren lagg;
 Droff he auf iätten nix un plücken,
 He droff doch ruken un auf liken,
 Un in de Summeraowendtunn'
 Wu waor't der schön un wu gesunn! —
 Doch wass't Frans Essink nich alleen,
 Well Willem gued tor Fröndschupp scheen,
 Et waor der noch en anner Blättken:
 Dat leive, friske, söte Settken.
 Marjo, wat waor di dat ne Dän',
 Guod harr un alle Welt ehr gän':
 Von Wassdom schön un von Gesicht,

Von Hiärt'en auf dat beste Wicht,
 Dat waohre Giegendeel di gans
 Von ehren twiässen Broder Frans,
 In de en anner Liäwen sitt
 Es in den ollen Gnesepitt. —
 Hüörwaohr, ik iärgr' mi nu noch frank,
 Kümmp mi es enzeln de Gedank',
 Wu Settken düör den Käl hett liedden
 To jeder Tid, up allen Stiedden,
 Wu he ehr't Liäwen rein verduorwen,
 Wu se es olle Juffer stuorwen,
 Wu he ehr up de Hacken satt,
 Dat se von't Liäwen nix hett hatt,
 Un wat dat Leigste noch von allen:
 Dat Settken leit sik dat gefallen. —
 Wilm also hadde aisslik gäne
 Di düsse prächt'ge, wiäl'ge Däne,
 — In Künstlers satt je alltid Sinn
 Hüör Schönheit un für Liäwen in,
 Et löpp di mannig Marmorheld
 Wull up twee Bollens düör de Welt —
 Un eemaol, es up Eßinks Gaoren
 Den ganzen Nowend west se waoren,
 Wilm Settken uppen Trüggweg frögg
 Of se em auf wull liden mögg.
 Uff' Settken quamm nu wahn in Naud:
 De Leiw' to Willem waor nich graut,
 Denn waor he auf en prächt'gen Mann,
 Biel Netts un Schöns satt nich der an.
 Auf wass et daomaols nonnich flaor

Wat füör'n Schenie de Willem waor,
 Nümms wuß, wu he noch von de Welt
 Söll wären uppen Löchter stellt.

Doch von de anner Sid' dach Sett'
 Ne Hiraod wäör doch allte nett,
 Un saog den uopnen, braven Mann
 Met Wiederwillen garnich an.

Genog, in grötter' Naud un Pin
 Es Settken, kann man licht nich sin.
 Se sweeg. Wilm mogg füör sik dat düden;
 He sagg: „Wu gäne ma'ck di siden,
 Un gönk't nao minen Will'n alleen,
 Pastor dei muorrn uss all bi'n een.“

Villicht härr Settken nu et woggt,
 Alleen — se hadde Frans nich froggt.
 Se sagg: „Ik kann di't nu nich seggen,
 Ik mott de Sak' mi üöwerleggen.“

In Hus' nu quammi s'up Söcken an
 Te kuren di up Achtermann.

Füör Frans wass daa nich viel te raoden,
 He hadde miärkt all länkst den Braoden,
 In wat Deel' waor he met Verstand
 Un Kloheit düftig bi de Hand.

Nu stonn bi em sonn' halwe Kunst
 — So dudd' he't — garnich recht in Kunst.
 Bi Willem wass et auf met Geld
 Un met Familje schlecht bestellt.
 Un Essinks Järss' waor nich blaut rif,
 Se holl up sik en mächtig Stück:
 De Besvaer, auf en Frans et waor,

De waor vüör vettig, süftig Jaohr'
 Bi'n Fürstbischof — et wäss de leßt' —
 De erste Tafeldecker west.*)
 Seß Wäör' harr Settken nonnich seggt,
 Dao dullereer' he all nich slecht:
 „De Küötterjung“, de Burenriefel,
 De Käutenpedder, düsse Priel, —
 De di to't Plögen sölwst te ful,
 Wat sagg sin unverschämde Mül?
 Dat wäör di würklik raor un nett,
 En Wicht, wat socke Ahnen hett!
 Wu paßt sit fine Tafeldeckers
 To düsse gruowen Burenriefels?!
 En Slüngel aohn' en Pennink Geld,
 En Käl, de garnix in de Welt,
 De will sik wull met uss verglichen,
 Un will üm Settken Essinks striken?!

Wat soll di ut den Mensken wären,
 Son unwis Dir läwt nich up Ären!
 Bon socke hölten Kälkes maken
 Un all' de annern dummen Saken,
 Up sowat will dat Undier frieen?!

De mott je staken unwis sin!
 Lettst du mi sowat no eß häören,
 Dann pac' men dine Backtebiären,
 Dann smit' ik di — denn ik sin Här —

*.) Vergleiche „Hochstifts Münsterischer Hof- und Adreßkalender für das Jahr 1789“ Seite 19, Zeile 1. Die Namen der vier Tafeldecker sind: Franz Essing, Joseph Salmann, Clemens Eberz, Bernard Sauer.

Faots bi de Kladden ut de Düör! —

Et waor di all de seszde Dag,

Dao troff den Wilm de hadde Slag,

Dat Settken em nix sagg es dat:

„Wilm, laot uss für'n von anners wat!“

Guod Dank, dat sine Kunst he harr,

He waor kin Werther, waor kin Narr,

Un waor beslank sin Flit all graut,

Nu arbei' sit de Jung' half daud! —

Acht Monat jüst waor dütt gescheih'n,

De beiden harr'n em nich wier seih'n,

Dao quamm he Middags giegen veer

An Essinks Gaoren effen her:

„Adjüs un bliwt mi recht gesunn,

If reise af in diärdhalf Stunn',

Wid geiht et in de wide Welt,

Nao Rom dao sin if hen bestellt!“ —

„Wat, nao den Paopst sollt hen?“ sagg Frans,

De daostonn es bedüweld gans,

„Wat wuss dao eegentlik denn maken?“ —

„Ja, Frans, dat sind di eegen' Saken.

Will't Gott, so west von mi noch häören,

If will dao düftig wider lehren.

Un Settken, mag di Gottes Siägen

Tor Site staohn up allen Wiägen,

Un wat't men Gueds giff hier up Ären

Dat un noch mehr müeg' alls di wären!

Adjüs, adjüs, un Gott giewt so,

Dat wi uss wier seih frisk un froh!“ — —

"Ja," segg nu Frans, es weg de Mann,
 "Sass seih'n, de bliss an't Lehren an!
 Dat iss en Lehren hiär un hen,
 Sin Liäwdag kümmp de nich te Enn'!
 En Quiäler iss un bliss di de,
 Guod si gedankt — wi saggen: „Ne!“"

*   *   *

Wull füftein Jaohre sind vergaohn,
 Dao führt man in de Tidunk staohn:
 To Saoterdag kümmp Achtermann
 Met sine Pietà hier an!
 He brenkt se sölwer hiär von Rom,
 Den schönsten Smuck füör ussen Dom,
 Ji Büörgers, rüst' ju to dat Fest,
 Stadt Mönster, doe din Allerbest'!

Wu waor de Frei' di allwärts graut!
 Blaut Frans un Settken waor't benaud,
 Frans dach an dat, wat lang' all west,
 An niee Kosten nich telest.
 Füör't Kunstuärf sik te unnerschriwen
 Dat harr he wisslik laoten bliwen.
 He sagg: „De hett oft bi uss giätten,
 Up ussen Gaoren Käärßen friätten,
 Aohn' Essinks Fröndschupp, dat iss wiss,
 Wäör' he dat nümmmer, wat he iss.
 Usß' Settken namm sik finer an,
 Dat tid'ger he nao Rom hen quamm,
 Wenn ik de Kosten all' beriäf",

Häört half mi to dat schöne Wiärt."

Daoto noch dei he lamenteeren:

"De wädd uss sieker wier beehren,
Dann mott der Braoden auf un Win,
Un alrand Gueds un Schönes sin.

Doch, doch" — em schuot wat düör en Sinn
So Kloks soll em noch nümmen in —

"Doch, Setta . . . denk' . . . wenn he di neim . . .
Iß up . . . de ganzen Kosten quaim!

Marjo, wat harr de Käl di gän'!

Un büß nich noch ne nette Dän'?

Jif dusend Daler, alle Welt,

Wärt up em füör dat Dinks daa telst!

Auf süß fall wahn he Geld verdeinen,

De kann di liäwen, soll ik meinen!

Ji schiedden dann auf hen un wier

En klein Andenken wull nao hier,

Denn, Settken, di, di te verleisen,

Denk' ik men dran, dann frig' ik't Freisen!

Doch wull ik't gän' füör di erdriägen,

Wu suorgd ik nich up allen Wiägen!

In't ganze Mönster, dat iss wiss',

Kein twedden Broer es icke iss!

Gued raod'k auf nu di: Wicht, si klof,

Un sett' di in en drügen Dok!" —

De aame Dän' wuord gans verweert:

"Frans, fröher heff'k auf up di häört!

Dat waor mi nich tom Glück un Siägen

Iß denk' der an up allen Wiägen.

Dat ik ne olle Juffer sin,
 Frans, Frans, dat brockdest du mi in!
 Et iß en suren, hatten Stand,
 Fraog' jede Wicht in Stadt un Land!
 Iau, könn't van Dag noch anners wären,
 Doch, Frans, ik draff mi nich blameeren!" —

"O," green nu Frans, "wu döt mi't leed!
 Et mäf mi nu noch kold un heet!
 Min Liäwdag könn'k nich froh mehr wären,
 Noch eemaol, Setta, doe mi häören!
 Süh, döst du't nich, ik kann nich liäwen,
 Din guede, trüe Broer mott stiärwen!" —

Wat soll se doen, de aame Dän'?
 Un och! se friede sölwst so gän'! —

Wu waor de Disk di deckt so sin!
 Van Dag soll Willem Gast hier sin.
 Wat't Gueds te Drincken gaff un Jätten,
 Frans harr auf nix füörwaohr vergiätten.
 Met Kränje wass dat Hus behangen,
 Denn, dach sit Frans, di will wi fangen!
 Un schriewen stonn midden in en Krans:
 "Dem Künstemacher Sett' un Frans!" —
 Wu waor di Settken fistensin,
 De Pracht mol boll de Augen Pin,
 Wu prick satt alles un adrett,
 Füörwaohr, de Däne waor noch nett!
 De schönsten Rausen ut en Gaoren

Up Kopp un Kleed an't Bleihen waoren,
 Un wider hadde Frans noch suorgt,
 Un Päl'n un Gold tehaupe buorgt.
 Es se sit antrock, dei de Mann
 Mehr, es ne Kammerjuffer kann,
 Un harr di strieken, trocken, bunnen,
 Un alltid wat te biättern funnen,
 Bull Nolg' de Füste un Pomaor,
 Es wenn he Hugo Sandvoß waor.
 Un endliks, endliks harr he seggt:
 „Wat recht iss, soll auf bliwen recht!
 It segg' di in din Angesicht:
 Et giff füörwaohr kin netter Wicht!“ —

„Nu, Settken,“ sagg teleste Frans,
 „Nu kümmip de Hauptsał' von den Dans,
 Du schenkest em alltid düftig in,
 Un drinkest auf fölwst en gued Glas Win.
 Wenn man de Leive so begütt,
 Sass seih'n, wu s'in de Höchte schütt!“ —

Min Guod, wu hiärtlik Willem waor!
 Afraot noch es vüör fünfstein Jaohr!
 Man saog den fröndlik slichten Mann
 Füörwaohr nich Chr' un Ansehn an.
 He waor derbi auf garnich blei'
 Un Settken hadde nich viel Meih'
 Met Inschank un met Präfenteeren,
 He holl di alls von fölwst in Ehren.
 „Ne,“ sagg he, „düffen prächt'gen Schinken,

Wu prächtig lett sik daobi drincken!
 Düß' Würst' un düsse Karbonaoden
 Un düffen schönen Kalwerbraoden!
 Son rechten Mönsterlänner Magen
 Kann Mönstersk Jädden men behagen,
 Un iss de Kunst in Rom auf graut,
 Dat Jädden mäf een oft recht Raud!" —

Tid iss't! un gans verstuohlen, gans,
 Nickoppet nu to Settken Frans.

"Ja, Wilm," segg de, "de ollen Tiden
 De hadde ehre schönen Siden.
 Men eent, dat iss der gans bi bliewen,
 Ik heff' di noch Bescheid nich giewen!" —

"Wu so," segg Wilm un schütt in'n Enn',
 "Wu wäör denn dat, wu so, wu denn?"

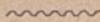
"Ja," segg nu Settken un wädd raud,
 Un wädd gans fürchterlik benaud,
 "Wat anbetreffst de Frierie,
 Dat heff'k nu üöwerlegget mi;
 De Trü' finnt alltid ehren Lohn,
 Jau, Willem, jau, ik will et doen!" —

De Willem wass erst gans verwünnert,
 Doch hett he holle sik vermünnert:
 "Si wiettet heid', ik sin es Buer
 Di auf bedächtig von Natur;

Bedüdende un graute Saken
 De mott man nich te hennig maken.
 Doch wenn ne Sak' te lange duert,
 Dann wädd se müßig un versuert.
 Well sit bedenket fünstein Jaohr'
 Iss mi te langsam doch füörwaohr,
 He iss mi lange nich so gau,
 Es is et wünsl' von mine . . . Frau."

*   *   *

Well mennt, Frans Essink wäör nu stuorwen,
 De söch ne Uhle achter'n Uowen.
 Erst sagg he: „I waor so Gottes Will,”
 Dann waor he een, twee Dage still,
 Den diärden hett he grieslik schennt
 Di up dat düre Traktement,
 Hett dann noch mehr, es süß sin' Art,
 Allmächtig knieppen di un spart,
 Un hett, es wäör der nix passeert,
 Di Settken wider kujeneert.

De Riäknunksräöthin un de Kłode.

Ehr Mann de waor en Riäknunksraod,
 Wao? weet ik sölwer nich afraot,
 Un es de Riäknunksraod nu daud,
 Dao waor'n de Kinner alle graut.
 De Wichter hadden all' en Mann,
 Gued waren auf de Jungens an,

De Wieddesfrau harr ehr Pension,
 Vermüegen, um rein nix te doen.
 Alleen de Mensk will flitig sin,
 Dat fule Liäwen mäk em Pin,
 Hett he wat Gegens nich te maken,
 Steck he de Niäß in fruemde Sak'en.
 De Frau namm richtig ehren Patt,
 Se kannde holl de ganze Stadt,
 Un waor auf sölwst in Stadt und Land
 Es Intellegenzblatt holl bekannt.
 Dao kunn nich Hochtid sin, nich Daup,
 Se gaff derhen sik uppen Laup,
 Dao quammi kin Dauden in de Är',
 Wao biwest nich de Rääothin wäör.
 Bi jede Dokterpromotion
 Satt dicht se vüör den grauten Thron,
 Verstonn se auf kin Waod Latin,
 Se mož der doch met biwest sin.
 Jau, sölwer von dat Staatsexamen
 Vertell in't Klübbken se de Damen.
 So met Professors es Pedellen
 Wuß se sik qued un nett te stellen,
 Sölwst mannigen Regeerunksraod
 Gonf se ut Nischir ümmen Baod.
 Füör Küeken- un füör Kinnerwicht
 Harr se dat fröndlifste Gesicht,
 Wenn't goss, wat uttespioneeren
 Un düftig es te examneeren:
 Of nich de Dochter wäör an't Frieen,
 Wu viel wull kosteden de nieen

Gaddinen un dat niee Kleed,
 Un wat en Wicht noch sūß wull weet.
 Ehr Kiärkenlaupen dat waor graut,
 Men eenen Feihler hadd' et blaut:
 Se moß di auf in Gottes Kiärken
 In alles ehre Niäse stiäken,
 Tom Kiken gonk un Lustern mehr
 Derhen se, es to Gottes Ehr.
 Bi't Exerzeern von de Soldaoten
 Moß auf se sin un de Paraoden,
 De Leutnants tell se all derher,
 Un kann sölwst mannigen Unneroffzeer.
 Dao waor kin Schüttenfest, kin Ball,
 Kein Peter — hen moß se nao all.
 Jau, fine Schol' gonk Sommers ut
 Se harr dertüsken ehre Snut.
 Wu anner' Lüde sleipen, kuokden,
 Wu viel an Kuohlen se verstuokden,
 An Hiemde hadden un an Schoh,
 Se wußt — wu quamm se doch derto?
 Wao Unfriär' tüsken Frau un Mann,
 Se gaff et uppen Haor di an,
 Un waor der manksen auf so fri
 Un dei noch düftig wat derbi.
 Dat Kiärkengaohn von anner' Lüde
 Waor ehr nich minner von Bedüde,
 Es of se lang in't Wädshus seiten,
 Wat se dao drünken, wat dao eiten.
 Un wenn es een' up schlechten Viägen,
 Of harr es in de Gauske liägen,

Of üöwer Maoten moß es Staot —
 Se wußt et alles ganz akraot.
 Lo't Striken kunn man un lo't Neih'n
 Bi ehr de gröttsten Plannern seihn.
 Bi jeden Upgank, wat't auf waor,
 Se wass derbi met Niäf' un Aohr. —

Nu harr man in de Stadt es Naud
 Met eene Klocke, dicke un graut.
 Se honk haug' uppen höchsten Thaon,
 Un harr all hunnert Jaohre gaohn.
 Dat wahne Dir freeg di en Sprunk
 Dat se men grieslik hüeld' un sunk,
 Dao waor di nix mehr an te flicken,
 Man moß in dat Malhör sik schicken.
 Heraf moß von den Thaon de Oll'
 Un dann herup ne niee boll.

Nu gafft ne Nischir aohne Maot:
 Man wull se smiten up de Straot',
 Men üöwer Dag un üöwer Stunn'
 Kin Mensk in't Klaore sik besunn.
 Wu wääör de Rääothin di in Naud!
 Et hädd' ehr bracht den halwen Daud,
 Wenn es de Klocke aohne ehr
 Dal up de Straote kuemmen wääör.

Nu waor der di en lüst'gen Mann,
 Man miärf' den Stadtraod kum em an,
 De mannigen Jux sik daodüör moß

Dat up he anner' Lüde trock.

— He dei't auf noch to mannige Kehr
Es he all Büörgermester wär. —

Un well der sitt von Nischir vull,
Den treckt man manksen up es dull.
He kann de Räöthin manniges Jaohr,
Dao he ne Art von Husfrönd waor,
Un man't em nümmere üewel namm,
Wenn he es met en Spätzken quamm.
Den frogg de Frau in eenen sutt:
„Wann smit se nu de Klock' kaputt?“
Un leit em fine Rast of Ruh,
Un wietten wull se't gans pattuh.

Nu wuß he, dat de Räöthin deip
In Dag herin alltiden sleip,
Un dat se wuord' vuör'n Uhr of acht
So licht nich ut de Fiäddern bracht.
He satt met Frönn' es bi'n Glas Beer,
Dao quamm he los: „Se fall Klock veer,
In will ik jede Wedde gaohn,
Des Muorgens uppen Käärkhof staohn!“
De Frönde saggen alle „Topp!
Et geiht di üm en Bullenkopp,
Wat du von dine Kunſt wull denkſt,
Un mennſt, dat du dat fäddig brenkſt!“ —
„Un wäären't Bullenköpp auf ſiewen,
Se wääd ju ut de Fiäddern driewen,
Un leig se innen deipſten Sweet,
Gleint mi, ik weet ju, wat ik weet!“ —

De Stadtraod nao de Räöthin geiht,
 Un, es he dat famos versteiht,
 He mäf di en gans änft Gesicht,
 Un segg: „Et häört uss doch kin Wicht?“ —
 „Ne,“ segg de Frau, „kin' eene kann
 Uss häören — Jes, wat gifft et dann?“ —
 „Ja,“ segg de Här, „ik doe ne Sünne,
 Wenn ik et Ihnen nu verfünn . . . .
 Ik drafft nich doen, en Unglück gifft'et,
 Wenn't tüsken uss alleen nich blifft.“ —
 „Här Stadtraod, o, dann kennt S'mi schlecht,
 Von mi wädd wiß kin Wäödken seggt,
 Här Stadtraod, ne, dat iß so wiß,
 Es tweemaol twee nich siwe iß!
 Wat ißt, o seggen S'et mi doch an,
 Büör Biewern nich mehr staohen kann!“ —
 „Ja, giewen S'mi derup de Hann!“ —
 „Här Stadtraod, hier, nu sanft auf an!“ —
 „Ja, met de Klock', dat weet ik nu,
 Ik segg' et gans alleene ju,
 Von't Amt noch kuem' ik in de Daod,
 Wenn ji nich swigt“ . . . „Bi Gott, Här Raod!“ —
 „Dann also: muorgen fröh Klock veer
 Nich later ne Minut' noch eh'r,
 Wenn alls noch in de Hiäddern ligg,
 Herunner von den Thaon se flügg!“ —
 „Klock veer fröh Muorns?“ — „Ja, gans gewiß,
 Men dat ji swigt . . . Adjüs, Adjüs!“ —

De Stadtraod wuehn' dicht bi de Kiärf';

Dat Luren waor sūß nich sin Wiärk,
 Men nu, dao wass he up de Been',
 He un sin Frönde waor'n bi'n een.
 Noch seiht se nix, dao, 't sind afraot
 Noch tein Minuten, von de Straot'
 Nao'n Kiärkhoff kümmp 't heran masseert,
 Un denkt, wat dao sik präsenterteert!
 Et iss de Rääöthin nich alleen',
 Ne, siewan Fraulü' sind te Been',
 Un fift in een' weg nao den Thaon,
 Un bliwt up eene Stiedd' nu staohn.

„Ei“ — häört de Raod — „man führt je nir,
 Dat iss doch eegen!“ — „I kümmp je glits,
 Et kümmp di, wenn de Klock' slett veer,
 Un later fin Minut' noch eh'r.
 Wu ik di't segge, so iss't recht,
 De Stadtraod hett et sölwst mi seggt!“ —
 „I slett veer. „Häörst du dao nich son Schuwen,
 Un nich son Stuehnen un son Snuwen,
 Es wenn de Lü' te Gank nu wääoren?“ —
 „Och wat, wu könn' man hier dat häören!“
 „Sühst du nir, kümmp dao nich wat an?“ —
 „Och wat, dao sitt ne Hillefahn!“ —
 „Nu seih' ik wat, dao iss se wiss!“ —
 „Du sühst alltid wat, wao nir iss!“ —
 „Marjo, wu lang' iss't all nao veer!“ —
 „Et sind all tein Minuten her!“ —
 „Wi willt noch tein Minuten töwen!“ —
 „De Stadtraod wädd uss doch nich öwen?“ —
 „Jau, jau, dao häörd' ik auf all van,

Et wääör di son düördriewnen Mann! —
 „Dat gleiw' ik nich, bes von den Thaon
 Half siw' ik häör de Klocke slaohn!“ —
 „Jau, jau, so lange will wi wachten!“ —
 Wu de daa achter't Fenster lachden!
 Et slog half siw', daa schuowen s'af,
 Doch gont' t noch in gans sachten Draff.
 Den Här sin Fenster gont' t vuörbi,
 Marjo, wat waor't ne Schennerie!
 Up eemaol röpp't: „Gen Waod, een Waod!
 De Stunne sagg ik ju afraot,
 Men ji hebbt gliks de Sak' vertelst,
 All gistern wuž et alle Welt.
 Dao hett Büörmester denn bestimmt,
 Dat to ne anner' Stunn' se kümmt,
 Men de soll ji mi nümmen wietten,
 En düſt'gen kreeg ik afgerietten,
 In't Unglück brenkt doch alle Welt
 En Fraumensk, wat ehr Mcul nich höllt!!“

* * *

'T wass neigsten Naomiddag üm veer,
 Dao quamm di alle Welt derher.
 De ganze Kiärfhoff stonn di vull,
 En Schuppen, Drängen waor't es dull.
 Un grade harr de Klocke slaohn,
 Dao fluog de Klocke von den Thaon,
 Un quaim tor Åre met en Bus —
 Et biewde di dat stärkste Hus.
 Drei Stunnen wid spör' man dat Biewen,

Sowat hadd't in de Stadt nich giewen,
 Un jedder, jedder hadd' et seihn,
 So Junk es Old, so Graut es Klein.
 Men eene waor der di nich west,
 Un wass förrwaohr süß nich de lest',
 Se bleef in Huße still un nett,
 Büör Jäger lagg se frank in Bett.

Dokter Holtermann un de angaohende Student.

En Holtermann hett usse Stadt
 Beslank noch finen twedden hatt.
 Dat waor di met den Mann en Susen,
 Ne Drift', en Liäwen un en Brusen,
 Bes dat he bolle achtzig Jaohr',
 Un gans up eemaol afknappt waor.
 Marjo, wu leed dei't jedder een'
 Up Straote stonnen se bi'n een'
 Un für'n, wu leeder Guods so raor
 De Mensken sind, es he een' waor!
 So uoppenhiärtig un so trü,
 So lüstig un fidel derbi,
 Füör jedder eenen glits paraot
 Met Daod nich men, auf met de Daod!
 Füör Nam' alltid ne uopne Hand,
 Of se bekannt, of unbekannt.
 Well hadd' an em nich sin Pläseer,
 Wenn't noch son drügen Pitt auf wäör?

De Dokter waor kin Mönsterkind,
 Doch inliäwt hadd' he sik geswind.
 Auf dat he luttersk waor und bleef
 Satt em in fine Wise scheef.
 He quamm kin' eenen in't Gehiäge,
 Gaohn leit he jedden sine Wiäge.
 Wi Mönstersken laot't jedden liäwen,
 Wenn he nich sölwer haut derniäwen,
 Stadt Mönster hett, so lang' se staohn,
 Noch kinen Luttersken wat daohn!

Kürd' usse Dokter auf kin Platt,
 He doch manks achter't Oldbeer satt,
 Un wein'ge von en ollen Klaoren
 Di gröttere Verehrer waoren.
 Dat hett, he drunk en es Med'zin:
 Tweestündlik namm en Sluck he in.
 Berfläörn, verbittern un versöten,
 Soviel, es neidig, inteböten,
 Doch nümmer üöwer'n Strand' se slagen
 Waor sine Art to allen Dagen.
 Füörwaohr, de Dokter hadde Recht,
 Sin Liäwdag foll he sik nich slecht,
 Et satt bi Appels un bi Lepper
 Di nümmer son gesunnen Knäpper,
 Biel Geld hett he up düsse Art
 An Dokter un Aptheke spart.

Wao he auf in Gesellschupp quamm,
 En graut Fuchheien man vernamm,

Man saog, wu all' en hadde leif,
 Dat he de gröttste Hiärtensdeif.
 En „Hoch“ wuord' bi sin Kuemmen bracht,
 Dat een' et Hiärt in Liwe lachd',
 Wenn usse Kaiser trett herin,
 Et kann füörwaohr nich mächt'ger sin.

Bi de Studenten, Mann füör Mann,
 Stonn usse Dokter buowen an.
 Härr' Holtermann feihlt bi en Fest,
 Dann hädde feihlt dat Allerbest.
 Se holl'n en alltid so in Ehren,
 Wat Extra's waor dat Inviteeren:
 De Senior sölwer met twee Mann
 De tradden alltid bi em an.

De Rede, de de Dokter holl,
 Alltid besonners gued gesoll,
 Gar mangerlei se in sik sluot,
 Waor auf sin Liäwdag nich te fuort.
 Alleen, dat moß kin' Mensken Pin:
 Ne Mettwuorst kann te lant nich sin.

Nu waor der es son jungen Boß,
 Süß hadd' dat Käfken wull wat loss,
 Alleen, dat waoren leige Saken:
 Nao moß he jedden Mensken maken.
 All öfters up't Gymnasium
 Namm man em düsse Künste krumm.
 Et sind de allermehrsten Lehrer

Bon socke Saken nich Verehrer,
 Un miärkt se't, wiet't se socke Mücken
 Wull ut en Kästen di te ducken.

Dütt Jüngesken von achtein Jaohr'
 Nu hier Student in Mönster waor,
 Un holl sonk usse Kälken an,
 Un moł auf nao Här Holtermann.
 En jedder hett je sine Wiß',
 Eemaol wenn he all old un gris,
 Un sowat fall de Jugend ehren,
 Un denken: wi wärt auf so wären.
 Doch düsse leige junge Mann
 Saog dat met anner' Augen an,
 — He waor daο gient her von den Rhin,
 Dao fall en nüdlik Völksken sin, —
 Kür' von Verbittern un Verkläören,
 Un wat de Utdrück' füß noch wäären,
 Holl Reden, de wull auf recht lauf,
 Men nich so von Gedankengang.
 Wu Holtermann wull dei un moł,
 Afraot so dei de junge Snoł,
 Un hadd' di eemaol sölwst den Mod,
 Un quamm met en Silinderhod,
 De old wiß giegen füftig Jaohr'
 Un ost — man saog't — indriewen waor.
 So aadig waor de Voß nu wull,
 Un dreew de Saken men so dull,
 Wenn Holtermann füör düsse Kehr
 Nich met up ehre Kneipe wär.

Doch leit dat Kälken oft sik gaohn,
 Un harr't es unverseihens daohn,
 Es Holtermann jüst achter satt
 Dat junge, olle Jägerfatt.
 He miärkde gliks den ganzen Krempel,
 Un dach: Stateer wi en Crempel,
 De sollt füör alltid laoten bliwen,
 Met di sin Narrerie te driwen.

Nu bidd' ik recht, dat, wat nu kümmp,
 Kein Menske mi füör üewel nimmep.
 Ik segg: de Doktor drunk met Maot,
 Doch waor he alltid auf paraot,
 Wenn't sin soll odder moß so sin,
 Un namm ne vulle Ladung in.
 He konn et je up allen Wiägen,
 Noch nümmer iss he unnerliägen,
 He sagg't auf sölwer alltid uoppen,
 Gleint jau men nich, he hädde suoppen,
 He neim't mi sölwer auf nich üewel,
 Genog: moss't sin, so drunk he'n Stiewel.

Up steiht he: „Dieser junge Mann
 Hat mir die Ehre angethan,
 Mich dargestellt, so wie ich bin,
 Und dankbar nehm' ich dieses hin.
 Doch will auch ich nun ihn verpflichten,
 Will ihn des Weitern unterrichten,
 Was er so eben stellte an,
 Ist nur der äußre Holtermann.

Er soll euch nicht nur dieses Leben,
Er soll euch auch das inn're geben."

"Bravo!" so reip de ganze Haup,
De Re' gonk wider ehren Laup.

"Zwei Bullenköpfe soll man bringen,
Auch Medizin vor allen Dingen;
Verbittern, Süßen und Verklären
Hielt ich ja aller Zeit in Ehren.
Vor jedem Glas vom Bullenkoppen,
Da nehmen wir en bittern Droppen,
Und hinter jedem laßt genießen
En Gläschen uns vom besten Süßen.
Und ist der ganze Kopf herein
Erst dann tritt — die Verklärung ein!"

"Bravo," so schrei' de ganze Haup,
De Re' gonk wider ehren Laup:

"Und hat der süße, junge Mann
Dies mir getreulich nachgethan,
Dann — doch nur dann — mag solche Sachen,
Wie eben, er auch später machen!
Ein Verschen, allerliebst und fein,
Das steht ja schon im Wallenstein:
Wie er sich räuspert, wie er spuckt,
Hat er ihm trefflich abgeguckt,
Doch erst, wer solche Sachen kann,
Ist dir der wahre Holtermann."

Son Bravo, es der nu di quamm,
 De Saal sin Liäwdag nich vernamm.
 Blaut usse junge, leiwe Voß,
 De hadde garnich viel mehr loss.
 He sagg, doch sagg he't men benaud,
 He neim de Ehr' an, se wäör graut,
 He hett, es nümmmer bange Held,
 Auf sölwer Beer un Snapp's bestellt.

De Sake namm nu ehren Gank,
 De Dokter trock se garnich lank,
 Jüst nao ne halwe Stunne waor
 He di met alles klipp un flaor.
 He satt up sinen Stohl in Ehren,
 Dei noch en bietken sik verkläören.

Alleen de aame, junge Mann,
 Marjo, wu grieslik quamm de an!
 He hadde drunken drei Glas Beer,
 Dao konn he di all garnich mehr;
 He sagg, de söt' un bittern Saken,
 De dei'n alleen dat Üewelmaaken,
 Genog, se broggen en ut de Düör,
 Wat wider quamm, häört nich hierhiär.

Den annern Muorrn tradd aadig an
 De Jung' bi'n ossen Holtermann:
 „Sie wollen freundlichst mir vergeben,
 Ich thu's nicht mehr mein ganzes Leben!“ —
 „Das glaub' ich gern，“ de Dokter sagg,

If gleiw', dat he son bietken lach',
 „Ich war dir gestern grad' bei Zaun',
 Drum brach ich solcherlei vom Zaun.
 Mein lieber Junge, merk' dir das,
 Für diesmal war die Sache Spaß,
 Sonst — weiß ich auch mit andern Dingen
 Die Leute zum Respekt zu bringen!“

~~~~~

An usse Bueren.

Nümm's höllt ju mehr es ik in Ehren,
 Ji drüewt men nich te mirig wären,
 Dumm iß de Mirigkeit altid,
 Wenn man't auf nich so faotens führt.
 If will nich wider räsonneeren,
 Süß könn ik ju in viels belehren,
 Will für'n men üöwer dat alleen,
 Wat mi up't Hiärt ligg es en Steen.

Wat der besteht ut ollen Tiden,
 If mag et alls so gäne siden,
 Doch heff'k de allergröttste Frei',
 Wenn ik ne schöne Wallhiegg' sei'.
 Wao bliss dat schöne Mönsterland,
 Wenn de der nich mehr holst Bestand?
 Ji hebbt doch Augen, üm te seih,
 Un dat recht glaue, es ik mein'.

Denkt, wenn de Roggen un de Weit'
 So prächtig uppen Halm nu steiht,

Un rund herüm en Wall met Holt,
 Iß dat ne Freide nich, en Stolt?
 Son Beldken giff't nich mehr up Ären,
 Dao fall nümmes anners mi belehren,
 Et iß ne Lust, et iß ne Pracht,
 Dat een dat Hiärt in Linwe lacht.
 Kein anner Land es Mönsterland
 Hett je so Wunnerschönes kannt.
 Holst ju Büorellern men in Ehren,
 Wat dat füör prächt'ge Lüde wären!
 Well de Wallhiegen ju erfunn,
 Den fall man luowen jede Stunn'!

Ji hebbt je süß so viels behollen
 Von usse trüen, gueden Ollen,
 De platte Spraake, de Rel'jon,
 Dat ehrlike, rechtschaffne Doen,
 Ji sind so fröndlik, so gefällig,
 To alls, wat gued un nett, anstellig,
 Ju' Drifte iß so graut, ju Flit,
 Wat doe' ji dütt mi an tom Spit?

Von Schönheit könn' ji twaorns nich liäwen,
 Men dütt, dat mein' ik je auf iäwen,
 Ju brenkt ne Wallhiegg' mehr Profit
 Es manniger up de Stelle führt.
 Ji denkt men an den Stripen Land,
 Dat iß de baore Unverstand,
 Dat Land, wat ji ju so doet halen,
 Dat müett ji düber genog betahlen,

Lüttk' iss bi Lechte de Profit,
Un en viel gröttern wär' ji quit!

Ji meint, ji wüss'n, wat Müse wäären?
Ji wiett' et nich, fall ik ju lehren,
Un wenn ji hunnert Müse seiht,
Ji wiett' noch alstid fin Bescheid.
Ne Meus iss wull en leighast Dir,
Betahlt fin Pacht ju un fin Stuer,
Un will, dat schütt doch rein derniäwen,
Von juen Rogg' un Weiten liäwen.
Men denkt, ne Meus iss doch men klein,
Von een' kann nich viel Leig's gescheihn,
Un wääron auf dusend der tehaup,
De Sake nimmt fin' annern Laup.
Doch wao Millionen Müse sind,
Dao weiht ju boll en annern Wind,
Nam maft s' ju up ju eegen Land,
Un Gift un Fallen holst nich Stand.

Doch in de Wallhiegg' sittet Büegel,
De holst de Müse ju in Tüegel,
Noch nümmer hebbt s' ju so begaohn,
Un dat hebbt men de Hiegggen daohn!
Son' Plaog' wääör hier all länkst bekannt,
Wääör nich de Wallhiegg' bi de Hand.
Un wat iss jue Dank derfüör?
Ji smit' se üm, so nao es vüör.

Häör'n ji de Suerlänners kären,
Ji wüorden anner' Wiäge stüeren.

Dao kuemt de Müse so te Haupen,
 De Lüde gaoht voll fölwer laupen,
 De Grund iß gans von Müse gris,
 Sin ji dao nich es in't Par'dies?
 Se bit't de Halmen unner af,
 Dann föllst dat Kaon ehr all heraf,
 Un hebbt se jede Kaon vertiärt,
 Gleint nich, dat up de Dirs dann häört!
 Dann friät't se noch dat liedd'ge Strauh,
 Un Strauhjäck' brük doch Mann un Frau! —

Doch wick wat anners̄ ju vertellen,
 De Amtmann fölwer dei't mi mellen,
 De nu all vettig Jaohre wiss
 In't Amt un Kiärspel G..... iß.
 Schrin' ji ju dat nich achter't Aohr,
 Sin ji noch anners̄ wat es daohr.

En gottesfürcht'gen ollen Mann
 Gaff endliks sik an't Stiärwen an.
 De Suon de kneide vüör sin Bedd',
 De Olle für' so trü un nett:
 „Guod Luow, if gonk de rechte Bahñ,
 Suer kümmp mi nich dat Stiärwen an,
 O, geif uss' Härguod sinen Siägen
 Dat du auf gönkst up gueden Wiägen!
 Doe alltid, es din' Ellern daohn,
 Bliw' fast un trü bi't Olle staohn,
 Dann hest du Siägen up de Welt,
 Büß auf füör'n Hiemel gued bestellt.

Gent si am Strengsten di verbuodden:
 Ne Wallhiegg' nümmmer utteruodden,
 Waorüm, kann'k nich afraot di seggen,
 Doch doe'k an't Hiärt di alle leggen."

Daud waor de Olle nu all lang,
 De Junge holl dat Wiärk in'n Gang.

Sölwst in de Widde von twee Stunn'
 Man socke Wallhieggen nich funn.
 So breed, so haug, met soviel Holt,
 Et waor ne Pracht di un en Stolt.
 Gued gonk't auf in de ersten Jaohr',
 Men dao, dao hedd't: „Wat büss du daohr!
 Smit' doch de ollen Dinger üm,
 Wat stiählt de'n Land di rund herüm!
 Wat sind de dummen Busken wäd,
 En bietken Brand men uppen Häd!
 Men baust du Roggen dao un Weiten,
 Dann kann di Geld in Taske fleiten!"

Janns woll erst garnich, un he dach:
 „Recht waor, wat usse Vater sagg!
 De guede, de verstänn'ge Mann!"
 Doch endliks — freeg Janns Lust deran.
 De, well am mehrsten breed un lanf,
 De funn teerst ehr'n Unnergank.
 Dann dach he: liggst du anne Ar'
 Dann bruf'k de annern auf nich mehr.
 Un so gonk't wider, bes telest

Se alle, alle waor'n — der west.
Un Janns beract: en nett Stück Geld
Di es von sölwst in Taske föllt!

En Gefbaum, es man wen'ge führt,
De für' noch von de olle Tid,
He grön un woss noch nao Gefall
Ut en klein Endken von den Wall.

An Janns namm noch in't sölwe Jaohr
Man mannige Veränn'runk waohr.
De Lüde wüssen nich, wu't lagg,
Men klaor wässt jeden es de Dag.

Süß harr bi't Plögen, Seih'n un Meih'n
He di dat schönste Buskwiärk seih'n,
Dao harr em't Hiärt in Liwe lacht,
Un nir es Gueds un Schönes dacht.
De Büegelkes de hadden jungen,
Dat hadd' so schön in't Aohr em klungen,
Se hadden jungen Gottes Ehr',
Wu schön doch Welt un Liäwen wäör.
Doch mehr es alles waor, dat Janns
Affniedden von de Welt waor gans.
He harr sit gans nao binnen fehrt,
Un up de Stemm' von dao hiär häört.
Versökung quamm an em nich an,
He waor un bleef de brave Mann,
So es et jedder een' geschüht,
De mehr nao binn' es buten führt.

Mehr hadd' he nu en Daler Geld,
 Doch och! wu slimm waor't süß bestellt!
 Kin Buegelsank, kin Blatt, kin Bleihn,
 Nix, wat em frei', rundüm te seihn.
 Verdreitlik wuord' he un verkehrt,
 Den man süß alltid sleiten häört,
 Es wenn en Steen up't Hiärt em lagg —
 Of he an sin Verspriäken dach'?
 Doch hett de Menskheit dat Verlangen
 Ehr Hiärt an dütt of dat te hangen.
 De Augen keeken wid in't Land,
 Dao quamm in't Hiärt de Unverstand,
 Et honk sik gans an Gued un Geld,
 Häör nich mehr Gott, et häör de Welt.

Doch jüst düör dat, wat he bedreef,
 Gonkt auf met Geld un Gued em scheef.
 Dat Plögen dao an Straot' un Wiägen
 Dat brenkt süörwaohr kin Glück un Siägen.
 Wenn man rund üm de Welt so süht
 Geiht lichte futt de rechte Flit,
 Well mehr süht es sin eegen Land,
 Iss nich so bi met Hiärt un Hand.

Un dütt geschaoh auf Dag vüör Dag,
 Es he so an de Wiäge lagg:
 Bekannte met de Fuejelpull'
 De drunken manks em to es dull.
 Se quammen vüörbi in sachten Draff
 Un holl'n en von de Arbeit af.

Dao wuord' he ful denn nao un nao,
 Satt es en grauten Hären dao,
 Drunk Snapp's un Beer und sölwer Win,
 De Niäse in de Kaarten in.
 Un es de Häär, so mok't de Knecht,
 Et quamm telest nix mehr terecht,
 Frau, Kinner un he sölwst derbi
 Verquammen gans in Äöserie.

Nao'n Halsaffnider gonk't telest,
 De gaff em denn vullup den Rest,
 Un es nu alles üm en Dopp,
 Berkoff man't Hus em uppen Kopp.
 Dao sine Relijon auf fleiten,
 Dach erft he dran, sik daud te scheiten,
 Doch honk telest he met so'n Wupp
 Sik an de Wallhieggen-Eke up.
 De Ursaf' wuord' auf boll bekant,
 En Sieddel honk in sine Hand:
 „Kin' eener doe, wat icke daohn,
 Ji Bueren, laot't de Wälle staohn!“

De Künenink un de Stadtraod.

Well men een Waod up Mönster lügg,
 Watt Netts von mi te häören frigg!
 Stolt sin ik up min Vaderstadt,
 Nümms hett es ik se leiwer hatt.
 Ik wass noch lang' nich twintig Jaohr,

Daß heff' ik sungen all füörwaohr:
 Dat Sachsenhiärten, Sachsentrü'
 In Mönster ewig wäören nie!

So jüst hett auf en Künenink dacht,
 Et waor ne Lust, et waor ne Pracht,
 En richtig Hohenzollernblod,
 En Künenink di von Kopp te Tot,
 Un doch son aad'gen, netten Hären,
 Wenn so men alle Büörgers wäören!
 Un o! wat waor de Mann en Snak!
 En Späzzken waor so recht sin' Sak',
 Giff't nettre Späzzkes in de Welt,
 Es wu man se von em vertellt?
 Häör' ik de Kürasseere blaos'en,
 Dat Bombardon so mächtig raosen,
 Dann mott ik lachen still un sacht,
 An em un Wrangel wädd dann dacht.
 Es eemaol he in Mönster wäör,
 Un up de Frauenstraote föhr',
 Dao schüen' de Piär' — so Dirs sind dummm —
 Büör'n dicke Slächter Steffen Krumm.
 Dao bog de Künenink sik herut,
 Un keef nao allen Siden ut,
 Un menn, dat könn wull licht gescheihn,
 Denn sowat härr he sölwst nich seihn.
 Em mok de Sake son Pläseer,
 He hett der kürt von auf noch mehr,
 Auf eemaol — o, wu harr he Recht! —
 Do'n Oberbüörgermester seggt:

„De Piär' — Berliner — wuorden schü,
Alleen Stadt Mönster bleef mi trü!“

Doch still! ik niem' de richt'ge Sak',
De ik hier mein', nu in de Mak',
Se geiht den gueden Küuenink an,
Ne Stadträöthin, un de ehr'n Mann.

Et waor gewöltigen Empfank,
Wat vörneihm wass, dat wass te Gant,
Un wat soll nich en Stadtraod staohn,
Wao Exzellenzen sind te gaohn?
Doo waor verbuoden Rock un Jack,
Un strenge Büörschrift waor en Frack,
Un harr't auf süß nich usse Mann,
Van Dag' harr he en Frackrock an,
Dat hett, wat di en Frackrock gleek
Für eenen, de nich nipen keek.
De Küuenink für' met jedden Här
Drei Wäödkes un auf manksen mehr,
Es fäddig Raod un Präsedent,
Hett he tom Magistraot sit wennt.
De Dieners, de de Härens möken,
De mott man men in Mönster söken,
Se waoren di wull friskt un nie,
Doch gans gewöltig old derbi.
De Küuenink, de famose keek,
Wao auf sin Aug' men effen streef,
Den waor et faotens klipp un klaor,
Dat een Frack nich in Ordnink waor.

He floppt' den Stadtraod an de Bur
 — He dei't ut Wohlgefall und Zur —
 Doch treckt he voll terügg de Hand,
 Es härr he sik an wat verbrannt.
 He segg: „Das seh' ich klärlich ein,
 Da stecken Nadeln spitz und fein,
 Und daß die sehr gefährlich sind
 Das weiß ja jedes kleine Kind.
 Ich halte es für Recht und Pflicht
 Schnell zu entfernen was da sticht.“
 Un denkt ju, en Lakai mott söken,
 Mott Naodel em nao Naodel reecken,
 De Künink folgt em unverwandt,
 Voll hett he vettig in de Hand.
 Dat wäör nu jüst kin Unglück west,
 Alleen — dat Leigste kümmt telest,
 De Härlichkeit, de waor te Enn'
 Un, och! de ganze Frackrock hen.
 De Stadtraod wädd voll witt, voll raud,
 Un segg telest in sine Naud:
 „O Majestät, ich bin nich Schuld,
 Ich hab' es selbst nich so gewulst!
 Ich wollte mich en Frackrock kaufen,
 Un war nach Männich schon zu laufen,
 Da holte meine Frau mich ein
 Un meint', es könnte anders sein.
 Ein Frackrock wär' doch allzu theuer,
 Ich trüg' ihn nur bei dieser Feier,
 Da könnten wir das Geld wohl sparen
 Und so, wie Sie jetzt sehn, verfahren.

Bitt um Verzeihung tausendmal,
Unschuldig bin 'ch in diesen Fall!"

Ji wiettet, wenn son Künenk lacht,
Dat dann de annern auf nich wacht',
Se doet der jüst so es de Här,
Un auf noch wull en bietken mehr.
An Huow' iss't füß wull nich Gebruuk
Dat man vör Lachen höllt den Buuk,
Men düttmaol dei'n 't de Hären's all',
Nich blaut den Künenk te Gefall.
Un altid waor't bi't Lachen so:
Gen' schuwt se alle Kosten to,
Un düsse sind de gröttsten dann,
Wenn en Pantuffelheld de Mann.

De Künenk moek de Sak' en Enn',
He dei den Stadtraod beide Hänn',
Sagg, sine Frau wäör up sin Waod
Es Künegin holl gans so akraot.
Jüss daorüm höll he se in Ehren,
Auf düsse wull he kennen lehren.
Un dao de Stadtraod so in Sweet,
Un't buten nich en Spirken heet,
So funn de Künenk et füör nett,
Dat he sit in sin' Wagen sätt.
Dann wull'n se föhr'n vör Stadtraods Düör
So stillkes un so sachten vör,
Un garnix seggen to de Frau,
De kenn' den Künenk nich genau.

De guede Stadtraod sagg nich „Ne“,
 He dach: dat iss en netten Thee,
 Doch iss de Ehr' auf mächtig graut,
 Dat sollt nich jedden innen Schaut.

De beiden dei'n nu unnerwiägen
 Un allrand Kür'n sik mächtig hiägen:
 So wull'n se seggen, so sollt fin:
 Dütt wäör en Stadtraod ut Berlin.

De Frau, de gloff dat auf erstan,
 Se kennd' en nich, den haugen Mann,
 Un gloff, de Uniform möß fin
 De Stadtraodsrock wull in Berlin.

Up eenmaol, racketacktacktack,
 Dao föhrt se loss: „Wao iss din Frack?
 Iss dat de Dank füör all min Plaogen?!
 Du konnt et men gans driste waogen!
 Du konnt di wennen men un dreihn,
 Et härr kin Mensk dervon wat seihn!
 Hett man di nich vüör Düöre daohn,
 Du droffst je aohne Frack nich gaohn?!
 Of saggst un luogst du dat men slau,
 Es wier te iärgern dine Frau?
 Mennst, stuohlen hädd' ik mine Tid?
 Jüst vettig Naodeln wuord' ik quit!
 O, wu ik stack un wu ik poss,
 Alls dei ik füör den fulen Kloß!“
 Dao trock de Stadtraod ut Berlin
 — Dütt Schennen waor em gans nao Sinn —

En Pack met Naodeln trock he rass'
Ut sine rechte Buxentasch'.

„Ich, liebe Dame, war so frei
Und trieb die kleine Schelmerei!
Wir beiden Herrn sind ja Kollegen,
Die gegenseitig derlei pflegen!
Allein, groß Unrecht that Ihr Mund
Dem wackern Herrn Gemahl zur Stund'!
Der ist nicht wild, er ist sehr zähm,
Ist kein Tyrann, er ist ein . . . Lamm!“

Loss dao de Frau de Augen reet
— Afwesselnd wuord' ehr kold un heet —
„He iss nich Stadtraod in Berlin,
He mott en höggern Hären sin,
Well dat bi'n Küenink draff un kann . . .
Ik wüß men eenen, eenen Mann!“

„Jau, Frau“, so sagg de Stadtraod nu,
„Men een' son' giff et, Recht hest du,
Men eenen Mann kann socke Saken,
Kann socke Snaferieen maken.
Et iss en haugen, haugen Här,
En Stadtraod iss he un noch mehr,
He iss, es jedder een' bekannt,
De höchste Raod in Stadt un Land.
Un Augen hett he, de sind glau,
— Wu saog he düsse Sake gau —
Doch kann de Här auf, es ik mein‘,

In anner Saken glau wull seihn.
 Nu mak en Kenix, o düsse Ehr'!
 Dat kümmp din Liäwdag di nich mehr,
 Ja, leiwe Frau, gleiw't fast un wiss,
 Dat't usse guede Küenink iss!"

Dao sagg de Frau — se wuord' wull raud,
 Men ehr Pläseer, dat waor auf graut —
 „Här Küenink, Se hebbt sölwst ne Frau,
 O niemen Se't nich so genau!
 Füörwaohr, hädd' ik Em fröher kennt,
 Dann hädd' ik nich so wahne schennt!
 Verlöff wi'ck giewen auf min' Mann,
 Dat he sit schafft en Frackrock an.
 Ik menn, et wäör so alles recht,
 Doch mol ik mine Sake slecht,
 Et waor, et waor, wu quamm et doch?
 Et waor en rechten dummen Tog,
 Doch, Majestät, füör düsse Ehr'
 Dao mol ik socke Tüöge mehr!"

* *

De Tid — et waor ne schöne Tid —
 De ligg all vettig Jaohr' voll wid,
 Sölwst Mönster freeg son finen Sliff —
 Dft noch wull socke Stadträö' giff?!

De Raod un de Fohrmann.

Wenn Lü' so recht verträglich sind,
 Se glicks min ganze Hiärt gewinnt,
 Un doet sik Finde wier verdriägen,
 Dann spriäf' ik minen besten Siägen,
 Dao alls düör Fröndschupp men besteiht,
 Düör Föndschupp ower alls vergeiht.
 Man sprech so lichte wull von „Pact“,
 Wenn twee sik kloppden erst dat Jack,
 Un glicks derup wier Frönde sind,
 Doch iss soek Kür'n füör mi men Wind.
 Et sind Kraukeihl, Verfindung, Stank
 Füörwaohr doch biätter kuort es lanf.

Drüm hett een Stücksken mi vüör allen
 To jedder Tid up't Best' gefallen.
 Et geiht tom Deel en haugen Mann,
 Tom annern en gemeinen an;
 Ik will't vertell'n un huoppe wiss,
 Dat't ju tor Frei und Siägen iss.

De Raod de drunk to Tiden stuer,
 He wass robust auf von Natur.
 He konn't de ganze Nacht bedriwen
 Un doch noch frisk un rüstig bliwen,
 Doch leeder Guods, wenn he in Thraon,
 Konn oft he kinne Spaß verstaohn.
 So geiht es usse leiwe Raod
 Rao Huse düör de Promenaod',

Es em ne Raor' kump in de Möte,
 Well di füörwaohren rük nich sote.
 Et stonn der up — de Düwel hal'! —
 En gans allmächt'gen Kump met Aal.
 „Du Swinhund“ föhrt de Raod den Mann,
 De niäwen't Käörken gont, nu an,
 „Wu kannst du Nos di unnerstaohn,
 Un met son Stinken mi begaohn?
 Kannst du dat Nachtens nich besuorgen?
 Et iss all hellerlechten Muorgen,
 Nich socke Swin' es du alleen,
 Auf sine Lüde sind te Been!
 Kuort soll man slaon di alle Knuoken,
 Un dann dao sölwer Aal ut kuoken!“ —
 „Holt, Här,“ schreit nu gans dull de Mann,
 „Son Kür'n geiht doch to neig' mi an!
 Dao will wi uiss doch leiver hollen
 An sine Alams un sine Bollen,
 Halloh, halloh, min leive Här,
 En Dänzken es füör düsse Kehr!“ —
 De Prüeglerie, de nu der quamm,
 En Anfang, doch fin Enne namm.
 Et waoren beide stramme Künnen,
 De sik derbi tehaupe funnen,
 De Knüeppels auf in ehre Hand,
 De waoren beide stammverwandt.
 Füörwaohr, fin eener leit sik lusen,
 Dat waor en Fiägen un en Suse,
 Se prüegelden voll ut de Luft
 Bon't Aalfatt di den Stank un Duft.

En jedder dei sin Allerbest',
 Waor nich de erft, waor nich de left'.
 Wu't noch am Ende kuemmen wääör,
 Weet haug in Himmel men de Här,
 Alleen, alleen, well dach auf dat?
 Dat Haun te Enne brogg — dat Fatt.
 Bi ehre wahne Prüeglerie
 Dao quammen se te dicht derbi,
 Un prüegelden — de Dümel hal! —
 Sif up et Liw den ganzen Al.
 Marjo, wat saogen se derut!
 Un wat füör Düftkes kreeg de Snut!
 Se hauden nich mehr ehren Stielvel,
 Se wuorden beide üewel, üewel.
 Un gans up eemaol Frönde waoren,
 De essen harr'n sif bi de Aohren,
 Denn brukt sif twee in ehre Raud,
 Dann iss de Föndschupp bolle daud.

De Fohrmann stonn der es en Draod,
 Doch Raod wuss bolle usse Raod:
 „Hier dichte bi, 't iss men en Sprunk,
 Dao ligg dat Wädshus, wao ik drunk.
 De Lü' sind all' noch bi de Hand,
 Un ik sin dao up't Best' bekannt.
 Se lehnt uss Buxen, Röck' un Schoh',
 Un alls wat süß noch häört derto.
 Un Water iss dao, gleiw' mi dat,
 Mehr es an een Hus in de Stadt.
 Voll sitt wi dao in drüge Kleeder,

Un singt vergnögt de schönsten Leeder,
Doet uss an't Supen wat te Gueden,
Derwil se wasket usse Bluedden.
Men hennig to! De kleine Giärd
Suort unnerwilen füör din Piärd!"

Wu waor dat nüdlik daor un nett,
Un o! wu gonk et Pännken fett!
De Raod verstonn nich blaut dat Singen,
He leit auf mannigen Daler springen.
Wu holl de Fohrmann em in Ehren,
Un alls von wiägen dat Poneeren!
Von achter konn man un von vüören
„Här Raod, Här Raod“ em kuren häören.
„Här Raod, gönkt so an allen Dagen,
Gän' leit ik appelweel mi slagen,
Un fünn't derto noch aisslik nett,
Wenn Düls an Düls uppen Kopp mi sätt!
Här Raod, soll wi't noch eemaol waogen?
Se sollt derbi sik garnich plaogen,
Ik will mi men son biettken wiähren,
Un Ihnen laoten alle Ehren!
Of mäf et Ihnen so Pläseer,
Dann haun S'der düftig men an her,
Ik holl' up Trü' un Glauwen still,
Draff ik men supen, wat ik will.
Här Raod, noch eenen Bullenkopp,
Ik sin je, wiet't Se, aam es Job,
Un Se sind düffen riken Mann,
De't mehr es eene doeen kann,

Här Raod, nu laot' noch eenen stigen,
Ik will dann auf gewiſſlik swigen!" —

* * *

Wenn usſe Fohrmann ſwiegen hett,
Dann iſſ dat je recht schön un nett.
Alleen de Raod von't Landgericht
De hett ſik fölwſt nich Hollen dicht.
He hett et twaornſ nich alle Welt;
Alleen he hett et mi vertellt,
Un es dütt Rimsel ju belehrt
Waor dat von em doch gans verkehrt!

~~~~~

De Junktgesell un de Flauh.

De Här, de sagg di jedden Dag:
"Et friee, well der frieen mag,
Mi jucht der garnich nao dat Fell,
Ik ſin un bliwe Junktgesell."
He waor fo giegen vettig Jaohr,
Doch ſaog he prächtig ut füörwaohr,
Hadd' alle Haor' noch un kin een
All in ne grise Kläöre ſcheen.
Boll wuehnd' he hier, boll wuehnd' he daο,
Un mannige Wuehnuk̄ waor dernao,
Kin' eene mok em men Pläseer,
An jedder een' noch wat mankeer'.
Hier wass de Kaffee allte ſlecht,
Daο moken ſ'em dat Bedd' nich recht,

Hier quamm kin een' up sin Geschell,
 Dao scheen de Sunn' em allte grell.
 Dat ew'ge Trecken satt em scheef,
 Un doch nix anners üöwer bleef,
 Man treckt dat klennerre Malhör
 Bekanntlik je dat gröttere vör.
 Uff' Här de harr ne nette Stell',
 So dat he düftig wull wat gell',
 Un wat de Stell' ehr' Inkünft' wären,
 De können Frau un Kind erniähren.
 De Frönde saggen: „Nu men to,
 Nu friee doch, dann wäddst du froh!“
 Doch bleef he fast up sinen Sinn,
 Hier trock he ut, dao trock he in.

Up eemaol bleih'de em dat Glück:
 He kreeg ne Wuehnuk gans nao Schick,
 De Stuowen, Möbeln und dat Bedd'
 De waoren alle gued un nett.
 Un wat der sine Huslü' waoren,
 De häorden würklik to de raoren,
 Se dei'n em alles nao Gefall,
 Waor'n nett un aadig üöwerall.

Beer Monat' wass et all so gaohn,
 Em hadde nix in Wiäge staohn,
 Dao quamm der wat, wat grislik bitt,
 Un dat man sachte slöpp, nich litt.
 Et waor, et waor, ik segg't men gau,
 Ne gans verdüwelt leige Flauh.

Un oh, wat waor de Racker klof,
 Dat man em nümmmer kreeg un pocf,
 De Här mogg doen, wat he auf wull,
 Se stæk en jedde Nacht es dull.
 Dao sagg de Här — em wuord't nich licht —
 Bon sin Malhör wat to dat Wicht.
 „Jau,” sagg de guede, flinke Däne,
 „Dao will ik Ihnen helpen gäne,
 Dat hett bi mi nich lange Naud,
 Ik mok so Rackers viel all daud.”
 De Däne bi dat Beddemaken,
 De dei auf redlik ehre Sak'en,
 Allen, alleen, et soll nich sin,
 De Flauh, de waor un bleef der in.
 Acht Dage duerd' all de Geschicht',
 Dao sagg to ussen Här dat Wicht:
 „Ik dei min Beste, wat ik kann,
 Nu mott apatt de Frau der an.”

De Frau, de satt nu up de Brill',
 Se soch so sachten, soch so still,
 Acht Dage waoren wier vergangen,
 Se hadde noch de Flauh nich fangen.

De Här de dach: „Man mott sich schicken,
 Et soll je met de Tid wull glücken,
 Un geiht de Sak' nich met Gewolt,
 Et wädd je huoppentlik holl kold.”
 Doch waor't villicht en Dag of veer,
 Dao quamm he krüzzfidel derher:

„Dat iß nu sieker, dat iß wiss,
 Dat usse Flauh tom Düwel iß,
 Drei Näch' all heff ik nix verspört,
 Well hett dat Aos wull Moras lehrt?“ —
 „Ja,“ sagg un lachde nu dat Wicht,
 Ik weet wull, wu de Saken liggt.
 Doch mott de Här auf nettkes swigen,
 Süß wüörd' ik wat te schennen kriegen.“ —
 „Gewiß, Kathrin', wenn se dat will,
 Dann bliw' ik gans, gans müskesstill.“ —
 „Ja, Här, de Sake iß nu de:
 De Frau dei't recht von Hiäerten weh',
 Se hett viel klagt un lamenteert,
 Un dat hett usse Emma höört.
 De, segg' ik Ihnen, de iß slau!
 Se nimmp et süß wull recht genau,
 Se iß en Fräulein es ne Pupp'
 Un danzt auf saken innen Klubb.
 Dat Fleihesfangen un Beddemäken
 Sind süß nich Fräulein ehre Saken,
 Doch nu sagg's: „Höre mal, Mama,
 Kannst du's nicht, so bin ich noch da,
 Ich habe Augen scharf und klar,
 Und nehme auch das Kleinst'e wahr.
 Wenn unser Herr mal ausgegangen,
 Mama, dann laß mich einmal fangen!“ —
 Un richtig — o, wu leit dat nett! —
 Se söcht un snüffelt in Ehr Bedd',
 Et duerd' auf nich ne Beedelstunn,
 Bes se den swatten Donner funn.

Se iss en bietken fist un fin,
 Dat Knappen mōk ehr auf wull Pin,
 Un ess de Sake waor te Enn',
 Dao hett se wasket sik de Hänn'.
 Doch, Här, Se drüewt mi nich verraoden,
 Dat geif füör mi en netten Braoden,
 Dat fine Fräulein quaim in Naud,
 Un schämde sik füörwaohr noch daud." —

De Här, de hett nu auf nix seggt,
 Doch — hett he sik wat üöwerleggt.
 He gonk nao unnern dann un wann,
 Un keek sik Fräulein Emma an.
 Se waor so giegen twintig Jaohr',
 Un nüdlif wass dat Kind füörwaohr,
 Un o! wat konn se fröndlif sin,
 Un wat füör'n Liäwen fatt derin!
 Verluowt wäör wiß all längst se west,
 Alleen — et feihlde ehr dat Best'!
 En jedder weet, dat leiwe Geld
 Dat domineert de ganze Welt.
 Men usse Här waor von den Slag,
 Wu ik se gäne liden mag,
 Un waor je sölwst auf prächtig stellt,
 Genog, he saog nich viel up Geld.
 Waor he auf achtendiärtig Jaohr,
 He waor noch nett un stramm füörwaohr,
 Un es he wull, dao sagg auf se
 Un Baer un Moder auf nich „Ne“.

All sielen Jaohre sind't binaoh,
 Un all veer Kinnerkes sind dao.
 Wu froh un glücklich sind de Lü',
 Un sit von Härten gued und trü'!
 Iſt ſin befröndet met den Hären,
 Un met Frau Emma auf in Ehren.
 De beiden lad' mi öfters in,
 Un gans iſſ dat nao minen Sinn.
 Noch alltid weet iſt nich genau,
 Of he ehr ſeggt hett von de Flauh.
 Doch ſegg he oft: „Trans, du moſt frien,
 Wenn du wuſt waohrhaft glücklich ſin!
 O, quaim et doch noch ſo met Di,
 So, eſſ et kuemmen iſſ met mi!
 Guods Siägen üöwer jedde Flauh,
 De een' verheilt to ſonne Frau!“

De beiden Geſpenſter.

De ganze Dawert, 't iſſ te dull
 Sitt ſtopppte von Geſpenſter vull.
 Man brukt ſe garnich Nachts te ſöken,
 Denn ſölwſt bi Dage gaoht ſe ſpöken.
 Se ſittet achter jeden Struk,
 Lü' bange maken iſſ ehr Bruk.
 Se ſittet dao, üm up de Buren,
 De allte mirig, di te luren,
 Pardauz! un ligg nu Frau of Mann,
 Tom Dünwel ſind de Eier dann.

Rentmester Schenkewold, de vüör Jaohren
 De Bur'n dat fell trock üöwer de Aohren,
 Un daorüm ewig spöken mott,
 All mannigen Buren so begrott.

He denkt: „Kam'k s' all' auf nich mehr knipen,
 De mir'gen draff 'k noch an de Kipen,
 Et freit sik Gott un jedder een'

Krigg man en mir'gen Buer bi'n Tehn.“

De wille Jäger mott hier rieden

All sit de alleröllsten Tiden,

Et iß mi sölwer all passeert,

Dat ik en Nachts spektakeln häört.

De Kräömer met dat falske Maot

Spökt hier nu diärtig Jaohr akraot, *)

Doch kuemt s' auf hütges Dags noch hen,

Wull füstig niee sind all bi'n een.

De Namens will ik hier nich nennen,

Ji wärt se auf wull sölwer kennen,

Well anner Lü' bedruog un quäl,

Kümmep hen, wenn Lif sik schedd van Siäl'.

Wu viele laupt noch in de Stadt,

Men still! hen kuemt se noch apatt.

In jede Käärspel minnstens een'

Krigg noch en mir'gen Buer bi'n Tehn.

Frans Essink kann' di hier en Buer,
 De gar kin Schelm waor von Natur.
 He lieuer' Frans, dat wass nich wiß,
 Dat Holt noch to den ollen Pris,

*) Fröher spökte he in Thür's Busk.

Leit sif auf daorin garnich stören,
Frans Sommerdags te inviteeren.

De sagg: „Iſt heſſ von ſowat Schaden
In minen Gaoren, minen Laden“

— De Laden, laotet ju belehren,
Dei lang' all nich mehr exiſteeren —

„Doch ſin iſt gän' gefällig all',
Un doe auf di nu den Gefall.“

Gonk hen dann met en liedig Lif,
Un fratt un drunk ſik reine ſtif.

Se wull'n en auf nao Huſe föhren,
Men daovon wull kin Waod he häoren,
He dach an't Drinkgeld füör den Knecht,
Un sagg, dat Föhrn bequaim em ſlecht.
Füör Settken brogg he met von Buten
Geſniedd'nen Schinken, Buotter, Stuten,
De he dann in den Keller fatt,
Un neigster Dage ſölwer fratt.

Quamm he auf Nowends lat te Gange,
Füör Spöke waor he garnich bange,
He wuß: de drüewt men up de Buren
Un nich up Büörgerlüde luren,
Un daobi gloff he nich es recht,
Dat de Geſpenſter wäären echt.

He sagg: „Iſt laot in ſocke Saſen
Ne X mi füör ne U nich maken,
Daſ men en enz'gen Spok beſteiht,
De up de Rauenbuorg di geiht.
Met Amtmann Timphod, dat iſſ waohr,
Dat könn' ji gleiwen uppen Haor,

Iſt heff' en wiſſ en Maol of tein
Met mine eegen Augen ſeihñ.

Auf uſſe Mücke ſaog en faken,
De lett ſik auf fürr wiſ nix maken,
Un wenn't auf ſüß fin Spok di giſſ,
An Timphod gleim' iſt fast un ſtif." —

"Ja", ſagg de Buer wull up ſon Spriäken,
"Wi willt uſſ nich den Kopp terbriäken,
En jeder weet men, wat he weet,
Wi Buren ſingt en anner Leed.

De Timphod hett fürr Büörgerlüde,
De Schenkwoold men fürr Buern Bedüde.
Kin Mannsmenſk wuehnt hier un kin Wif,
Wat fast der an nich glöwwt un ſtif."

"So?" frogg em Frans, "iſſ dat gans wiſſ?" —
"So wiſſ, es veer kin ſiwe iſſ!" —

Frans hadde froggt ut queden Grunn,
Denn gans düörneiht waor düſſe Kunn'.

He hadde hennig üöwerleggt
Un gans wat Klokes voll terecht.

Et wuehn' daa noch en twedden Buer,
De gröttſte Schelm di von Natur,
De nu all wull in't ſeſſde Jaohr
An Frans drei Daler ſchüllig waor.

He hadde koſſt ut Eſſinks Laden
Dat leſte Stück, un nich met Schaden:
En kuopfern Kiettel, de wull veer
Oſ ſif wäd' unner Bröers di weer.
Frans leit et ſo fürr düttmaol laupen,

He wull so gäne utverkaufen,
 Doch kneep't em grieslik, dat he prellt
 Derto noch sin soll um sin Geld.
 Gaohn wäör he wiß auf an't Gerich',
 Men dat, dat hadd' he uppen Strich,
 Dao moß man Geld vüörut betahlen,
 Un konn sik nix es Färger halen.

Trans dach nu: Wacht, du Priefel, wacht,
 Willt seihen, well teleste lacht.
 Man brukt men blaut en witten Dok,
 Dann mäf man all den besten Spof.
 Un son' Art Dok iss holle funnen,
 De Stuten iss der jä inbunnen,
 Men hennig los! dao lieg dat Hus,
 Met viel Spektakel un Gebrus.

De Küötter denkt jüst an Gespenster,
 Dao kloppt et mächtig an dat Fenster,
 He führt en Kopp in'n witten Dok
 Un häört ne Stemm': „Iß sin en Spof!
 Un neigstens kuemm' ik di te halen,
 Dößt du Trans Essink nich betalen,
 Krigg de nich boll dat ganze Geld,
 Dann hast es seihen, well di hällt!“

De Küötter quamm boll von Verstand,
 Doch scheen de Stemme em bekannt.
 He simeleer' de ganze Nach',
 Dao waor't em klaor up eenen Slag:
 „Dat iss je sieker, dat iss wiss,

Dat dat de Stemim' von Essink iss."
 Et duerde nu auf garnich lang'
 Dao häord' he: „Frans waor wier te Gang,
 Verliedd'nen Gunstag iss telest
 He hier up't Burenwitteln west,"
 Iau, von en Knecht bi jienem Buer,
 De manksen lusterde un luer',
 Dao häör' de Küötter gans afraot
 De beid' ehr Küren Waod füör Waod.

„Wat," dach he, „söll son Stadtsäl meinen,
 Uff Buren könn he so bedeinen?
 Den will wi wisen doch geswind,
 Dat wi auf nich von gestern sind,
 Se söllt et inseihn, dat en Buer
 En Schelm auf würksik von Natur.“

T'waor Nowends un drei Dage wider,
 Frans Essink quamm von sinen Snider,
 En Käl, bi den de Arbeid raor,
 Un de deswiägen billig waor.
 He hadde Frans ne Buge flicht,
 En Rock auf an de Namis em stückt,
 Giäl waor de Rock, de Lappen swatt,
 Men wat verslog Frans Essink dat?
 He harr auf mächtig alfedeedert,
 Den aamen Düwel Moras lehrt,
 Ne ganze Stunn' derüower kirt
 Dat he em lesthien üöwerdüert,
 Harr auf, denn anners nullt nich gaohn,

Den aamen Käl drei Grossken daohn.
 He drog de Saken in de Hand,
 Bekeek auf manks dat Achterpant,
 Un mennde, nao drei Monat wäör
 He leeder Guods wull wier derdüör.
 Bi't Kiken paßde Frans nich up,
 Up eemaol frigg he di en Schupp,
 Un führt, vüör Schreck rein an't Vergaohn,
 Den Amtmann Timphod vüör sik staohn.
 So neig' harr Frans en nümmen seihn,
 He konn nich ropen es un schrein,
 He sunk vüör Schrecken an den Grund,
 Un dütt dei dat Gespenst em kund:
 „Dat kannst du gleiwen, ik sin echt,
 Doch du mokst dine Sake slecht,
 Ik weet akraot, wat du bedrifft,
 Füör wat du manksen ut di giffst!
 Un du wußt anner' Moras lehren,
 Denkst nich, di sölwer te bekehren?
 Den aamen Küötter wuß du prellen
 Un es en Spok daobi di stellen?
 Lettst du de Dalerß em betalen,
 Dann fall ik di bi Tiden halen,
 Du nimmst kin Geld, dat most verspriäken,
 Süß doe ik di den Hals terbriäken!“
 Min Guod, wat waor de Frans di flau,
 He konn men effen seggen: Jan.
 De Timphod drü' em met de Fust,
 Un waor dann hennig widerfust.

Et waor villsicht en Dag of veer,
 Dao quamm — de Küötter es derher.
 Drei Daler legg he uppen Disk,
 Un segg to Frans dann gau und frisk:
 „Dat Geld, dat mott ik ju betalen,
 Süß wädd mi boll de Düwel halen,
 De iss, potz Sapperment un Pest,
 Di vuör'gen Gunstag bi mi west.
 Ik lagg in Bedd' en Dag of veer,
 Doch nu, nu kuemm'ck der faots anher.“

De Dalers waoren hatt un blank,
 Un Frans hedach' sik breed un lank.
 Doch endliks sagg he: „Nee, dat Geld,
 Dat iss fuör mi länkst ut de Welt.
 Ik iss doch allte lang all her,
 Ik will de Dalers all nich mehr.
 Ik sin en Narr, dat weet ik wull,
 Ik sitt' von Guedheit viel te vull,
 En anner' Glück mi all min Dag
 An't Hiärt mehr, es min eegen lagg.“

De Küötter keek en eegen an,
 Doch nix sagg de düörneihde Mann.
 He sagg: „Als mott in Ordnunk sin,
 Dann sid so gued, un schriwt en Schin.
 Ik danke vielmaols fuör dat Schenken,
 Men anners könn'n ju Järwen denken!“

Frans Essink mol de Sak sik licht,

He gonk nao Willem*) up't Gericht,
 De schreef de Schin em Waod füör Waod,
 So es et Frans em sagg, afraot.
 Un es nir mehr te wünsken bleef,
 Frans Essink sölwst sit unnerschreef.

De Küötter gnesede so lück,
 Un sagg: „Guods Siägen ju un Glück,
 Doch es ik hier füör mi so satt,
 Heff ik so dacht an dütt un dat.“

Frans sagg: „Mei quamm in Sinn dat Best'
 Jüst so, wenn ik füör mi sin west.“

„Jau,“ sagg de Küötter, „lustert an,
 Wat man sit alls nich denken kann:
 Ik dach: Waor düsse Spok null echt
 De mi in sonne Wise seggt?
 Wat brutde de mi Moras lehren,
 Dao ji son aisslik gueden Hären?
 Ne, ne, de ganze Spökerie
 De schuot füör düttmaol doch vüörbi.
 Zu Timphod härr sowat nich daohn —
 Adjüsskes, Häär, nu mott ik gaohn!“

Frans Essink stonn dao stif un stumm:
 „Marjo, marjo, wat waor ik dum!
 Droff düsse Buer mi so bestüren,

*) Wilhelm Essink, jüngerer Bruder des Franz, Auktuar beim Gericht.

Un ik draff nich en Wäödken kürren!
 Dat ik den echten Timphod seihn,
 To min Malhör moss dat gescheihn!
 Guod Dank! De Buer fall auf wull swigen,
 Süß könn'n se an't Köllet em stigen.
 Jau, jau, wi Büörgers in de Stadt,
 Wi hecket ut wull dütt und dat,
 Doch segg ik: Son düörneihden Buer
 De iß — en Schelm doch von Natur!"

De beiden Referendarien.

De Olle hadde di ne Müehl',
 Up sinen Jungen holl he viel,
 De soll füörwaohr kin Möller wären,
 De soll di lehren un studeeren.
 Janus wass auf würlik garnich dummi,
 He quamm di düör't Gymnasium,
 Studeer' dann, dat dat Jus he lehr',
 Up Universtäten drei of veer.
 He waor en richtigen Student,
 Es man s' mi auf in Mönster kennt,
 Met bunte Müsk' un jüst so Band,
 Alltid den Sliäger in de Hand,
 Dat hett, he harr füör mannige Kehr
 Der in di auf ne Stange Beer.
 Terhaun un fillt waor sin Gesicht,
 — So wat geföllt fölwst mannige Wicht —

Wuord' auf en richt'gen Referendaor
 Naadem he eemaol düörplumpst waor. —
 Dao wuehnd' he wier up Vaders Müehl.
 Marjo, wat holl up sit he viel,
 Man kreeg en nie to Angesicht
 Es men met Alten füör't Gericht.
 Et waor di oft en ganzen Haupen,
 Gans sweet'rig quamm he dran te laupen,
 Of't altid wull so neidig waor?
 De jungen Lü' sind öfters daor.

Nu gont dao in sin Vaders Müehl'
 En grauten, schönen Jesel viel,
 De öfters auf trakteert met Sliäg'n
 Dat hett met Knuëppels, nich met Diäg'n,
 Un auf nich in sin Angesicht,
 Ne dao, wao s'alle Jesels krigt.
 Dat Dir se grülik auf bepaetden
 Met gans allmächtig swaore Alten,
 De Dieckel waor auf witt un blao,
 Men, wat der in satt, waor dernao:
 Et waor — un sit fin eene schiäl —
 Afwesselnk kaon un dann wier Miähl.

Nu hadd' de Oll' es eemaol seggt
 — He harr dat so bedach nich recht —
 „Min Junge de versteiht sin Sak'en,
 De kann in't Zus ju düftig maken,
 Groff doet so Alten anfangs sin,
 Doch de versteiht't, de mäf se fin.“

De Möllerknechte hadden lacht,
 Un glicks an Kaon un Miähl di dacht,
 Se dachen auf, dat jedder swaor,
 So Janns es Hans beladen waor,
 Un waor der süß auf nich viel Glicks,
 So Knechte, wiet ji, sind oft Stricks:
 Se saggen: „Referendaor iß Janns,
 Un Referendaor iß usse Hans.“

If weet, fin eene nimmp dat krumm,
 So Käls, de sind jä groff un dumm,
 Un oh! wu schuotten se derniäwen,
 Wu anners waor de heid' ehr Liäwen.
 Ein Spirken Ähnlcks harr füörwaohr
 De een', de anner' Referendaor.

Janns drog wull Alten nao't Gericht,
 Men süß waor doch sin Liäwen licht.
 De Eliäger honk wull an de Wand,
 Doch viels gank noch densölwen Trant.
 He drunk noch alltid nao es vör
 Ne düft'ge, schöne Stange Beer.
 Wu wuss de Jung', et waor ne Freid',
 Met Polka un Galopp Bescheid,
 Füörwaohr, he danzde innen Klubb
 Jüst es en Engel, es ne Pupp',
 Un ankascheer he di en Wicht
 Wu lachde dann ehr Angesicht!
 Met Orden es en Generaol
 Nao jedden Ball he puch un praohl,

Manch Wichtken hett de ganze Nacht
 An Janns und an sin Danzen dacht.
 In Kaffeehus un Kiegelbahn
 Troff ussen Janns man faken an,
 Un Sommers auf un Winters waor
 He in't Theaoter garnich raor.
 Wu moek de Jung' den schönsten Damp
 Di met Zigarren von Engelskamp,
 Well waor es he in Kleedung biätter,
 Von Kopp te Fot en Petti Miätter,
 Wu aohmd' he Lust un Sunnenschin
 Di unner'n Buogen flitig in!
 Sin Arbeid dei he wull met Schick,
 Doch waor't auf kin allmächtig Stück,
 Un Janns, wu he auf sunsten waor,
 Wass innen Kopp di klok un klaor.

Hädd' he men konnt, de aame Hans,
 Misgünstig wäör he west up Janns.
 O je, wu wass de Arbeid fuer,
 Un Dage lank in eene Tour.
 He moss de swaorsten Säcke slören,
 Twee Knechte konnen kum se hören,
 Un gonk he auf den besten Trant,
 He kreeg doch wat up't Achterpant.
 In't Friätten waor auf Hans nich ful,
 Men nich viel Gueds gafft vüör sin Mul.
 Wat wass de aame Käl vergnög',
 Wenn he lück schiemlik Swattbraud kreeg.
 Vernünftig waor dat Dir in't Drinken,

Üm kann man nich von Water sinken,
 Em es besuopnen Jesel seih'n
 Dat soll sin Liäwdag nich gescheihn.
 Hans mol wull oft gehör'gen Damp,
 Doch de quamm nich von Engelkamp,
 Waor an de Müehle he tor Stell,
 Dann dampde oft sin ganze Fell.
 Met Bälle kiegel Hans nich eß,
 He kiegel manks sit sölwst in't Gress,
 Sin dicke Fell dei't auf nich weh,
 Wenn Hans es kiegel up Chaussee.
 Waor he von Säck es grade fri,
 Dann gaff't auf wull ne Danzerie,
 Doch dreef man voll dat dulle Schuer
 Em ut mit Knüeppels dick un stuer.
 Sin Rock wass jedden, jedden Dag
 Von sölwe Farwe, sölwen Slag,
 Nich mehr es Nüniken un es Paoter
 Harr Hänsken seihen von't Theaoter,
 Doch aohmde Lust un Sunnenschin
 Biel biätter noch es Janns he in.
 Dütt un dat he in Kopp nich klaor
 Sin beste Trost up Ären waor.

Gen Unnerscheid noch wass derbi,
 Wärt mi nich dull, segg' ik en fri:
 Janns kostede den Ollen Geld,
 Mehr, es man gäne riäkt un tellt,
 Doch Hans de brogg den Möller viel
 Geld un Verdenft in sine Müel'.

If weet nich, of't bedacht hett Janns:
Tom Deel wuord' he erniährt von Hans.

Doch, Kinners, denkt, de Tid vergeiht,
Un wider kümmp di, wellt versteiht.
Bi Janns daa duer't wull mannig Jaohr,
Doch endliks he Assesser waor.
He waor, wu honk et doch tehaup?
Met Akten wein'ger uppen Laup.
Süß konn' et nich so licht gescheihu
Aohn' Akten ussen Janns te seihn,
Doch es Assesser gonk he licht
Blaut met'n Spazeerstock up't Gericht.
De Knechte harrn dat boll herut
Se dudden 't in ehre Wise ut:
Assessers könnt sik fri bewiägen,
En Referendaor mott Akten driägen.

Nu lustert up — de slichte Mann
Mäf Snakerie auf dann un wann,
De iss viel öfter von Bedüde
Es de von hauggelehrde Lüde;
In't Volk, versteiht' t auf kin Latin,
Sitt di viel Witz un Liäwen in.

If gonk spazeeren vüör de Paot',
Den Dag weet 'k nich mehr gans afraot.
Es ik vüörbi de Müehle gaoh',
Daa steiht de olle Hans wier daa.
De guede Jung' wass di gans lurig,

Wass, wu't son Dir men sin kann, trurig,
 He dei mi recht von Hiärten leed,
 Temaol, daot gans gewöltig heet.
 Wu waor de aame Käl beladen,
 Sin Krüz, so duch mi, quaim to Schaden.
 Un daobi wass he old un stif,
 Man saog't em an an't ganze Lijf.
 De Knecht, Giärd hedd' he, süht mi staohn,
 Un kümmp gans sacht deran te gaohn.
 He mäf di son düörneihd Gesicht,
 „Je“, sägg he, „Här, well drüög dat licht?
 Assesser iss sin Kameraod,
 Doch Referendaor bleef düsse Draod,
 Den mott dat Lehren un Studeeren
 En ganzen Deel wull fuerer wären,
 He mott up allen sinen Wiägen,
 Noch düsse swaoren Akten driägen,
 De anner geiht so fri un licht
 Di es en Buegel nao't Gericht.
 Un Hänsken soll nich trurig sin?
 Sowat mök jedder een doch Pin!"
 *

De aame Hans iss lang all daud,
 Iss fri von Sliäg' un alle Naud,
 Un wenn der'n Jeselshiemel iss,
 Iss he der kuemmen gans gewiß.
 Wao he der starf un wao he ligg
 Dat weet sólwst Driver Gerhard nich,
 Denn nümmmer iss dat noch gescheihn,

Dat een' en dauden Jesel seihn.

— Jüst es en dauden Postillöner,

Denn saog beslant auf noch kin einer. —

Doch liäwt, um dat in Ehr'n, noch Janns,

Un iss gesund un rüftig gans.

Ik gleiwe, dat se nu em nennt

Sowat es Landgerichtspräs'dent.

Met sine Frönde kürt he viel

Alltid noch von sin Vaders Müehl',

Un lacht, dat he es Referendaor

College von en Jesel waor.

„Ja“, segg he, „waoren't auf men Snaken,

Se könnt een' doch an't Denken maken.

Wu mannig Mensk löpp di der nich,

De alltid arbeit', nümmer stigg,

Es Mensk wäör Hans west, up min Waod,

En sozialen Demofraot.“

De Püppkes von F

Dao et sik grade jüst so treffst,

Rekommandeer' ik en Geschäft,

Wat nich alleen mi sölwst bekannt,

Wat angeseihn in Stadt un Land.

Et hett fürwaohr so viele kunnen,

Es füß nich tein un twintig funnen,

Doch nümms hett je'n Geschäft te viel',

En jedden iss Water up de Müehl'.

Un dütt Geschäft hett dusend Dinge,
 Füör Graut un Klein, füör Haug' un Gringe,
 Un gued iss alles, wat et hett,
 Un auf von Utseihn schön un nett.

Un würklich billig sind de Prise,
 — Dat iss nich jeddes Kaupmanns Wise —
 So nett un fröndlik sind de Lü',
 Well eemaol koff, de blif ehr trü.
 Süß doe'k nich gän' rekommandeeren,
 Verdréitlichs kann dervon passeeren,
 Doch segg ik ju: gaoht driste men
 Nao ß uppe Soltstraot' hen.

Wat man so häört in Stadt un Land
 Iss in et Klübbken auf bekannt,
 Dao auf in't Klübbken Lüde gaoht,
 Well up't Vertellen sik verstaoh.
 Well viel vertellt, will viel auf häören,
 Vertelln im Lustern Bröders wäören
 To jedde Tid, in jedde Land,
 Se sind es recht' un linke Hand.

Wat ik nu düsser Dag' vernam
 Von een' ut't Klübbken sölwer quam,
 Drüm sollt wull waohr sin, es mi düch,
 Un drift vertell' ik de Geschich'.

Dao liäwt in Mönster di en Mann,
 De di wull lustert dann un wann,
 — Sin Binaom' iss en eegen Dink,

Se heitet em den „Lüsterfink“ —
 Doch döt he't nich föör sīk föörwaohr,
 De Nischir von sin Wif iß raor.
 De aame Käl de mott wat wietten,
 Süß wädd he up de Straote smietten,
 Dann segg de Frau: „Wat fang' ic an
 Met son lanfwil'gen Draod es Mann?“
 Drüm will wi't em nich üewel düden,
 Et iß doch gar te nett bi Tiden,
 Wenn man en waam un däftig Bedd'
 Un kin Quatteer up Straote hett.

Dat Küren up de Jüden quamm,
 De man es düftig tüsken namm:
 Se wullen viel te viel prosteeren,
 De mehrsten nich es ehrlif wäören,
 En Jude un en Diplomaot
 Twee fule Eier wäör'n s' afraot.

Da segg denn de gedüll'ge Mann:
 „In mannige Fälle niem ic't an,
 Doch giff't noch mannige Geschäft,
 Wao Redlichkeit un Trü' man trefft.“

„Dann laot es eenen Namen häören!“ —
 „Jau, prächtig wäör't, wenn alle wäören
 Es ß uppe Soltstraot sind,
 Es düsse Lü' man wein'ge finnt.“ —

Nu waor in't Klübbken di en Snak
 — Vereeren wass so recht sin' Saf' —

De segg: „Fürwaohr, et döt mi leed,
Men wisse weet ik, wat ik weet.“

Wu lustert de nischir'ge Mann:
„Nu segg' es doch, wat wäör dat dann?
Min Nischir iss fürwaohr nich graut,
Üm F wär' ik men benaud.“

„Ja, ja, ik sollt wull bliwen laoten,
Boll häörst du't auf up alle Straoten,
Man segg, dat bolle de Polsei
In düsse Sake auf wat dei.“

De Lüstersink wädd gans benaud:
„Nu quiäl mi doch nich uppen Daud,
Ik mein' doch sieker, ik weet wiss,
Nümmis ehrlicher es F iss.“

„Ne, Giärd, well dat so wisse weet,
De kümmp di nich in sonnen Sweet,
Well, Junge, säög di dat nich an,
Du trust nich sölwer es den Mann!
Du weest auf sölwer, dat iss wiss,
Waovon de Stadt all vull boll' iss.“

„Ne, ne, ik weet et nich, up Ehr',
Weet, wat ik segg, un garnix mehr,
Marjo, marjo, de aamen Lü',
Ik bleef ehr altid doch so trü.“

„Segg, Giärd, hest du der Puppen köfft?“

„Ja, füör de Blagen, un gans oft,
Besonners füör min' kleinst'e Dän',
De spielt met Püppkes noch so gän'.“

„Ja, ja, wat weet di auf son Kind!
Dat nimmp de Püppkes, es se sind,
Doch Guod si Dank, nich jedermann
Süht di de Sak' von düß' Sit' an.“

„Nu segg mi't doch, nu segg't geswind,
Gän' köff man Schöns doch füör sin Kind,
Un denk', un denk' — an mine Frau,
De mott't doch wietten gans genau!“ —

Wu lacheden dao alle Gäst':

„Ja, ja, de Frau, dat iss sin Best',
Denn Här iss de, weet jedermann,
Nich een', twee Buxen hett de an.“

„Un wää'r't auf so, wu et nich iss,
Dütt mott se wietten, dat iss wiss,
Nu seggt', nu segg et doch geswind,
Dao sitt he di, un grint, un grint.“

„Ne Giärd, dat Liden kann 'f nich seihn,
It will der von nix doen un dreihn,
De Sak' iss grüsl'k, dat iss wiss,
Dao se rein unnatürl'k iss.“

„O Josep, Josep, segg et an,
Ik briäge mehr all, es ik kann.“

„Na denn, et mott di doch herut,
Doch segg' ik et füörwaohr nich lut,
Kumm hier, ik segg' et di in't Aohr,
De Sal' iss gans, gans wisse waohr.“ —

Wat Josep Giärd in't Aöhrken sagg,
Dat kümmp düör mi nich an den Dag,
Genog, de Giärd, de effen green,
De quammet met Josep nu an een:

„Du Swinhund, du unwise Dir,
Mennst du, du härrst dins Glichen hier?
Mi duch, du hest wull eenen up,
Un sittst doch in den frömmsten Klubb!“ —

De annern Gäste lachden all',
De Sal' wass recht nao ehr Gefall,
Un Giärd waor dat en nieen Stief,
Dat alle unner eene Dief'.

Wu hett de Künne räsoneert:

„Dat in dat Klübbken dat passeert,
So wat häört höchsten's uppe Straot',
Un nich, wao di Prälaoten gaoht.“
Drei Dage sind füörwaohr verstrieken,
He hett den Josep nich ankieken,
Un wat noch duller — un nich recht —
Sin' Frau hett he kin Wääödken seggt.

Naoſchrift to dütt Vertellſel.

Daſ man viſſlicht hier Leiges denkt,
Wat Josep un mi ſölwer fränkt,
He fagg — if doe ju nir derbi,
Niem nir deraſ, ſegg't frank un fri —
"De Püppkes hebbt te enge Schoh,
Un — fine Höhneraug'n derto."

Inhalt.

	Seite
1. De Schinkensendung to rechter Tid	1
2. De niee Pastor	5
3. De Bux von Bändken van Gaolen	10
4. De olle Blücher un de olle Buer	18
5. De beiden Dokters	25
6. De floke Paoter	32
7. De furjose Frieer	43
8. De Deputation ut H	50
9. Willem Achtermann un Settken Eßinks . . .	58
10. De Riäfnungsräöthrin un de Klocke	69
11. Doktor Holtermann un de angaohende Student	77
12. Un usse Bueren	84
13. De Küentink un de Stadtraod	91
14. De Raod un de Fohrmann	99
15. De Junktgesell un de Flauh	103
16. De beiden Gespenster	108
17. De beiden Referendarien	117
18. De Büppkes von F	124

Druck von Bauer & Witzler in Oberhausen.

4X3601

X13<5599360100012

3

+ colorchecker CLASSIC

+ x-rite

Freie Universität

Berlin

3

mm